

908

44
—
9-92

2010

12.002

Հրատարակութիւն Արմենիա Տպարանի, թիւ 1

44

7-92

առ

29

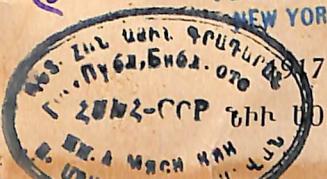
ԳՐՊԱՆԻ

ՈՒՂԵՑՈՅՑ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԻ

(Առօրեայ Զրուցատրութեան օրինակներով)

Կազմեց Ա. Մ.

(9708) ԿԻԼԻԿԻԱ ԳՐԱՏՈՒՆ
138 E. 28TH ST.
NEW YORK, N.Y.

19725-59

36559 u.h.

ARMENIA PRESS, Editeurs

21

MANUEL

DE CONVERSATION

**FRANÇAIS -
ARMÉNIEN**

Copyright by

ARMENIA PRESS
138 E. 26th St. NEW YORK

179
39

par
A. M.

1917

NEW YORK

ՔԱՆԻ ՄԼ ԽՈՍՔ

Ներկայ գրքովիլը յատկացուած է սկսնակ-
ներուն՝ իրր համառօտ ուղեցովց՝ Փրանսերէն
լեզուով դէթ մասամբ արտաքայտուելու համար։
Օգնել հայ նամբորդին փրանսախօս երկիրներու
մէջ այդ լեզուն գործածելու — ահա մէր հրա-
տարակութեան նպատակը։

Բնաւ երբէք յաւակնութիւն չունենալով
մէր գրքովիլը ներկայացնելու իրր կատարեալ եւ
անթերի գործ մը՝ մենք ջանացած ենք անոր
մէջ սեղմել զրուցատրութեան պարզ օրինակներ,
տալով նաեւ բառերու պաշար մը։ Այդ նպատա-
կին համար մենք օգտուած ենք եւրոպական
շարք մը հրատարակութիւններէն, որոնք հրա-
պարակի վրայ ճանչցուած են իրր Փրանսերէնի
օրինակելի ուղեցովցներ։

Մէր նպատակին հասած կ'ըլլանք, եթէ
ընթերցողը դէթ համեստ չափով օգտուի մէր
գրքովիլ։

ԳԻՐԵՐՈՒ ՀՆՉՈՒՄ

Յրանսերէնի մէջ գիրերու հնչումը ենթակայ է ինքնայտուկ կարդ մը օրէնքներուն, որոնք նկատի պիտի առնուին՝ կանոնաւոր խօսակցութեան կամ ընթերցանութեան համար: Այսպէս:

Ա. at կը հնչուի ա, as—ա, ats—ա, ed—է, et—է, es—է, ez—է, eds—է, ets—է, id—ի, it—ի, is—ի, ix—ի, iz—ի, its—ի, ot—օ, os—օ, ots—օ, ut—իւ, us—իւ, ux—իւ, uts—իւ:

Բ. — and—ան, ans—ան, ams—ան, ands—ան, eint—էն, end—էն, ens—էն, ejnts—էն, ends—էն, ient—իէն, iens—իէն, int—էն, ins—էն, ond—օն, oms—օն, oins—ուէն, onts—օն, oints—ուէն, unt—էօն, ums—էօն, unts—էօն:

Գ.— aut—օ, auts—օ, eut—էօ, eus—էօ, eaux—օ (կամ eau—օ), oit—ուա, oix—ուա, ois—ուա, oits—ուա կամ է, oids—ուա, eut—էօ, oeud—էօ, eus—էօ, oeux—էօ, oeuds—էօ:

Դ.— art—ար, ars—ար, ards—ար, acs—աֆ, erd—էր, eurt—էր, oeurs—էր, euils—էոյլ, irt—իր, ics—իֆ, ort—օր, ords—օր, oucs ուֆ:

Այս դասաւորութիւնը պարզօրէն կը ցուց-նէ որ բաղաձայններէն շատերը համը են եւ բը-նաւ չեն հնչուիր, բացառութիւն կը կազմեն կարգ մը բառեր, երբ բաղաձայնները լիովին կը հնչուին. օր. gratis—կրադիս, atlas—աղլաս, fait—ֆել, direct—տիրեֆդ եւացն:

և կը հնչուի իրր կ (ք), օր. second—սէֆօնտ, ch կը հնչուի իրր չ բացառութիւն-ներ կը պատահին, երբ ք հնչուի, օր. Christ—Քրիստ, s կը հնչուի իրր զ, օր. Alsace—Ալզաս, x կը հնչուի իրր ս, օր six—սիս, երբեմն իրր զ, օր. sixiéme—սիզիեմ:

ՀԱՄԲ ԳՐԵՐ

Բաղաձայն դիրերէն շատերը, եթէ բառի վերջաւորութեան մէջ պատահին՝ ամենակին ձայն չունին: Եթէ յաջորդ բառը ձայնաւորով կամ համը հ-ով կ'սկսի՝ այդ համը բաղաձայնը կը հնչուի, յաջորդ բառին հետ. օր. dix (տասը) կը հնչուի տի, heures (ժամեր, ժամ) էօն, երկուքը մէկտեղ կը հնչուին տի-զէօն, ուր չ գիրը կը միանայ էօն բառին հետ եւ հնչում կ'առնէ: Vos amis (Ճեր բարեկամները) կը հնչուի վօ-զամի, nous avons (մենք ունինք) նու-զալօ՛ն:

b, c, g, p, յամախ համը են, բառերու վեր-ջաւորութեան մէջ, օր. plomb (plom), tabac (taba), sang (san), beaucoup (beaucou) եւ այլն:

Երբեմն բառերու վերջաւորութեան մէջ եր-կու կամ երեք բաղաձայններ համը են, ինչպէս bs, cs, gs, ls, pt, pts, gts, օր. escrocs (escro), rangs (ran), pouls (pou), exempt (exem), prompts (prom), vingts (vin), եւացն:

F. կը հնչուի Փ բառերուն վերջաւորու-թեան մէջ քիչ անդամ, օր. nerf—ներֆ, օսու-էօփ, եւ յաճախ համը է, ինչպէս cerf—սէր, clef—ֆլէ եւ այլ բառերու մէջ:

H. շատ մը բառերուն մէջ անձան է, ինչ-պէս homme (օմ), hôtel (օթէլ), thé (թէ) եւ այլն:

G. կը հնչուի Ժ, եթէ ձայնաւոր է գերէն սուաջ գործածուի, օր. horloge (օրլոժ), սա-կայն grésil կը հնչուի կրէսիլ, ուր չ կ-ի ձայն կ'առնէ, բաղաձայնէն առաջ գործածուելով:

tie եւ tier կը հնչուին սի, սիէ, օր. dip-ломатie—տիվլօմախ, initier—ինիսիէ եւ այլն: ai կը հնչուի է, օր. plaisir—փլէզիր:

ՅՕԴ

Ֆրանսերէն արական լե եւ իգական լա յօ-դէր ունի, որոնք գոյականի սեռը կը ցուցնեն, օր. le père—լաքըր, la mère—մաքըր. լե եւ լա յոքնակի միեւնոյն ձեւ ունին — les: Այլ յօդե-րը կը կոչուին որոշեալ: Անորոշ յօդերն են՝ ա-րականի համար սի (մէկ) եւ իգականի համար սուն օր. un père, une mère:

ՔԱՆԱԿԱԿԱՆ ԹԻՒԵՐ NOMBRES CARDINAUX

un	էօ'ն	մէկ
deux	տէօ'	երկու
trois	քռուա'	երեք
quatre	ֆա'քռը	չորս
cinq	սէ'նի՛	հինգ
six	սի'ք	վեց
sept	սէ'թ	եղանակ
huit	իւիք'	ութ
neuf	նէօ'փ	ինը
dix	տի'	տաս
onze	օ'նիզ	տասնունէկ
douze	տոն'ւզ	տասներկու
treize	ք-նէ'զ	տասներեք
quatorze	ֆաք-օ'նզ	տասնեւչորս
quinze	ֆէ'նիզ	տասնեւհինդ
seize	սէ'զ	տասնեւվեց
dix-sept	տի' - սէ'թ	տասնեւետիզ
dix-huit	տի'զ - իւիք'	տասնեւութ
dix-neuf	տի'զ - նէօ'փ	տասնեւինը
vingt	վէն (թ)	քսան
vingt-et-un	վէ'ն - քէ - էօ'ն	քսան եւ մէկ
vingt-deux	վէն - տէօ'	քսան երկու
vingt-trois	վէն - քռուա'	քսան երեք
trente	քռա'նիք	երեսուն

trente-et-un	քռա'նիք - էօ'ն	երեսուն եւ մէկ
trente-deux	քռա'նիք - տէօ'	երեսուն երկու
quarante	քառա'նիք / ժ	քառասուն
cinquante	սէնիք'նիք	չիսուն
soixante	սուլասա'նիք	վաթսուն
soixante-dix	սուլասանիք - տի'զ	եօթա- նասուն
quatre-vingt	քաք-ուլէ'նի	ութսուն
quatre-vingt-dix	քաք-ուլէն-տի'զ	իննասուն
cent	սա'նի	հարիւր
deux cents	տէօ' - սան	երկու հարիւր
mille	մի'լլ	հազար
onze cents	օ'նիզ - սան	հազար հարիւր
douze cents	տոն'ւզ սան	հազար երկու հարիւր
treize cents	ք-նէ'զ սան	հազար երեք հարիւր
deux mille	տէօ' մի'լլ	երկու հազար
un million	էօն մի'լիօ'նի	մէկ միլիոն
deux millions	տէօ մի'լիօ'նի	երկու միլիոն

ԴԱՍԱԿԱՆ ԹԻՒԵՐ—NOMBRES ORDINAUX

le premier	լը փոքմիկ'	առաջին
le second	լը սէֆօ՛ն	երկրորդ
le troisième	լը բոռւազիկ'մ	երրորդ
le quatrième	լը քարոյիկ'մ	չորրորդ
le cinquième	լը սէնիֆիկ'մ	հինգերորդ
le sixième	լը սիզիկ'մ	վեցերորդ
le septième	լը սէրիկ'մ	եղթերորդ
le huitième	լը իւլիկ'մ	ութերորդ
le neuvième	լը նէօվիկ'մ	իններորդ
le dixième	լը տիզիկ'մ	տասներորդ
le onzième	լը օնզիկ'մ	տասնեւանձիկ'ն-
le douzième	լը տուզիկ'մ	լուսուն
le vingtième	լը վէնթիկ'մ	քսաներորդ
le trentième	լը քոանթիկ'մ	երեսունե-
le centième	լը սանթիկ'մ	լուսուն
le millième	լը միլիմիկ'մ	հազարերորդ
le dernier	լը տէնօնիկ'	վերջին
l'avant-dernier	լ'ալան տէնօնիկ'	նախա-
		վերջին

L'UNIVERS — ՏԻԵԶԵՐՔԸ

les éléments	էլէմա՛ն	տարրերը
le monde	մօ՛ն	աշխարհը
la terre	քէ՛ն	երկիրը, հողը
le ciel	սիկ'լ	երկինքը
le soleil	սօլէ՛լ	արեւը
les rayons solaires	սէյխօ՛ն սօլէ՛ն արեւի ճա-	ռադայթները
la lune	լի՛ն	լուսինը
les étoiles	էքուա՛լ	աստղերը
une constellation	ֆօնաքլասիօ՛ն	համաս-
		տեղութիւն
une planète	բլանիկ'ք	աստղ
une comète	ֆոմիկ'ք	ճողորակ
le lever du soleil	լըլէ՛տիւ սօլէ՛լ	արեւին
		ծագումը
le coucher du soleil	ֆուէէ՛տիւ սօլէ՛լ	արեւին
		ճուտքը
la pleine lune	փլէ՛ն լի՛ն	լուսնի լուսը
le clair de lune	ֆլէ՛ն տը լի՛ն	լուսնի լուսը
la lumière	լիւմիկ'ք	լուսը
les ténèbres	քէնիկ'պոր	խաւարը
l'ombre	օ՛մպոր	ստուերը
le jour	ժո՛ն	օրը, ցերեկը
la nuit	նիւի՛	գիշերը

l'air	Է՛ռ	օդը
le feu	Փէօ'	կրակը
l'eau	օ'	ջուրը
l'ardeur, la chaleur	աստէօ՛ն, շալէօ՛ն տօթը,	տաքութիւնը
le froid	Փոռւա՛	ցուրտը
la flamme	Փլա՛մ	բոյը
la fumée	Փիւմէ՛	ծուխը
la vapeur	Վափիէօ՛ն	շողի, գոլորչի
un éclair	Էֆէ՛ն	կայծակ
le tonnerre	Բօնէ՛ն	որոտումը
un nuage	Ահւա՛ժ	աճպը
le temps	Բա՛ն	եղանակ օդի
une tempête	Բանփիէ՛ք	փոթորիկ
un orage	Օռա՛ժ	փոթորիկ
un ouragan	Ուռական	մրրիկ
la pluie	Բլիւի՛	անձեւը
l'arc-en-ciel	Առֆ-ան-սիէ՛լ	ծիածանը
la neige	Աէ՛ժ	ձիւնը
un tremblement de terre	Բռանպլըմա՛ն-տը-քէն	երկրաշարժ
le vent	Վան	քամին, հողմը
l'orient, l'est, le levant	Օռխա՞ն, Է՛, լըվա՞ն	արեւ-
l'ouest, l'occident	Ուէ՞սպ, օֆսիտա՞ն	ևելքը մուտքը
le nord, le septentrion	Տօ՛ք, սէփանիքօ՞ն	հիւսիսը

le sud, le midi	Ափ'ւտ, միտի՛	Հարաւը
le continent	Ֆօնթինա՞ն	ցամաքը
le sol	Աօ՛լ	գետինը
une plaine	Բլէ՛ն	դաշտ մը
une montagne	Մօնթանիել՛	լեռ մը
une chaîne de mon- tagnes	Ճէն տը մօնթանիել՛	լեռ- նաշղթայ մը
un plateau	Վլաքօ՛	լեռնադաշտ
une colline	Ֆօլի՛ն	բլուր մը
un désert	Մէզէ՛ն	անապատ մը
une île	Ի՛լ	կղզի մը
un rocher	Խօչէ՛	ժայռ մը
un isthme	Ի՛սր-հմ	պարանոց մը
une vallée	Վլալէ՛	հովիտ մը
une pierre	Վիիէ՛ն	քար մը
l'argile	Ասֆի՞լ	կաւը
du sable	Սա՛պլը	ալաղ
sec	Աէ՛ֆ	ցամաք, չոր
humide	Իւմի՞տ	թաց
la sécheresse	Աէշէնէ՛ն	չորութիւնը
l'humidité	Իւմիտիքէ՛	թացութիւնը
l'ocean	Օսկա՞ն	ովկիանոսը
la mer	Ալէ՛ն	ծովը
les flots, les vagues	Փլօ՛ք, Վակ	ավեները, կոհակները
le flux	Փլի՞ւտս	մակընթացու- թիւնը

le reflux	սէփիլ'ւֆս	տեղատուու-
		թիւնը
une baie	պէ'	ծովախորչ մը
le port	փօ'ն	նաւահանդիսուլ
un golfe	կօ'լիֆ	ծովածոց մը
un lac	լա'ֆ	լիճ մը
une rivière	բիվիլ'ն	գետ մը
une cascade	քասքա'տ	ջրվէժ մը
un canal	քանա'լ	ջրանցք մը
une source	սո'ւսս	աղբիւր մը

LE TEMPS ET SES DIVISIONS

ՃԱՄԱՆԱԿԻ ԵՒ ԻՐ ԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐԼ

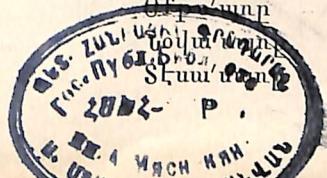
un siècle	սիէկ'ֆլը	դար մը
une année	աննի'	տարի մը
un semestre	սէմէ'սպուլ	կէս տարին
un trimestre	քոխմէ'սպուլ	երեք ամիս
un mois	մուա'	ամիս մը
une quinzaine	ֆէնգ'ն	կէս ամիս (15օր)
une semaine	սըմէ'ն	շաբաթ մը
un jour	ժո'ւն	օր մը
une heure	էօ'ն	ժամ մը
une demi-heure	տըմի' - էօ'ն	կէս ժամ
un quart d'heure	քառ-տէօ'ն	քառորդ ժամ
une minute	մինի'ւր	րոպէ մը
une seconde	սէ-ֆօ'նս	վայրկեան մը

le printemps	փրէնիւր մն	դարունը
l'été	էքէ'	ամառը
l'automne	օքօ'ն	աշունը
l'hiver	իվէ'ն	ձմեռը
le matin	մաքէ'ն	առաւօտը
midi	միտի'	կէսօրը
l'après-midi	ափոէ'-միտի'	կէսօրէն
		վերջ
le soir	սուա'ն	երեկու
la nuit	նիւի'	գիշերը
minuit	մինիւի'	կէս գիշեր
l'aurore	օոն'ն	արշալուսը

LES MOIS—ՄԱՆԻՇՆԵՐԼ

Janvier	Ժանվիէ'	Յունուար
Février	Ֆեվրիէ'	Փետրուար
Mars	Մար'նս	Մարտ
Avril	Ավրի'լ	Ապրիլ
Mai	Մէ'	Մայիս
Juin	Ժիւէ'ն	Յունիս
Juillet	Ժիւէ'իէ'	Յուլիս
A'out	Ո'ւ	Օգոստոս
Septembre	Սէփրա'մպուլ	Սեպտեմբեր
Octobre	Օքտ'ո'նպ	Հոկտեմբեր
Novembre	Նոմինը	Նոյեմբեր
Décembre	Տէկունը	Դեկտեմբեր

19725-59

LES JOURS—ՕՐԵՐԻ

Dimanche	Տիմա՛ն	Կիրակի
Lundi	Լէօնի՛	Երկուշաբթի
Mardi	Մարտի՛	Երեքշաբթի
Mercredi	Մէռնքուսի՛	Չորեքշաբթի
Jeudi	Ժէօտի՛	Հինգշաբթի
Vendredi	Վահոնքուսի՛	Ուրբաթ
Samedi	Սամբուսի՛	Շաբաթ

L'HOMME—ՄԱՐԴԻ

l'homme	օ՛մ	մարդ
la femme	փա՛ն	կին
une fille	Փի՛լ	աղջիկ ճը
un garçon	կարսօ՛ն	աղաց ճը
une demoiselle	տըմոււազէ՛լ	օրիորդ ճը
un jeune homme	Ժէօն-օ՛մ	Երիսասարդ ճը
une jeune femme	Ժէօն-փամ	Կեռասի կին ճը
un monsieur	մօսիօ՛	պարոն ճը
un nouveau-né	նուվօ՛-նէ՛	նորածին ճը
un petit enfant	փըր-ի-ք-անիփա՛ն	փոքրիկ մանուկ ճը
une petite fille	փըր-ի-ք-Փի՛լ	փոքրիկ աղջիկ ճը
une vierge	Վիկ'նժ	կոյս ճը

l'enfance	անփա՛ն	մանկութիւնը
la jeunesse	Ժէօնի՛ն	երիսասարդութիւն
la virilité	Վիովիլիքէ՛	առնականութիւն
la vieillesse	Վիելիեկ'ն	ծերութիւն
la vie	Վի՛ք	կեանքը
la naissance	Բիչա՛ն	ծնունդը
la mort	մօ՛ն	մահը
le père	Փի՛ն	հայրը
la mère	մէ՛ն	մայրը
le grand-père, l'aïeul	կուանի-Փի՛ն	պապը, մեծ հայրը
la grand-mère	կուանի-մէ՛ն	մամա, մեծ մայրը
les aïeux, les ancêtres	այէօ՛, անսէ՛ք-ոը	նախահայրերը
les descendants	տըսանտա՛ն	սերունդը
la fille	Փի՛լ	աղջիկը
le fils	Փի՛զ	աղջան, որդին
la soeur	սէօ՛ն	քոյրը
le frère	Փուկ'ն	եղբայրը
le petit-fils	փըր-ի-Փի՛զ	թոռը
la petite-fille	փըր-ի-Փի՛լ	թոռը
le neveu	նըլէօ՛	եղբօրորդին, քեռորդին
la nièce	նիկ'ն	եղբօրորդիկը

la tante	բանիք	հօրաքոյլը, մօ-
		րաքոյլը
l'oncle	օ'լիքլը	հօրեղոացը, մօ-
		րեղոացը
le cousin	ֆուզէ՛ն	հօրեղոօրորդին,
		մօրեղոօրորդին
la cousine	ֆուզի՛ն	հօրեղոօրաղջկը
		մօրեղոօրաղջկը
le beau-père	պօ՛-վի՛ն	աները
la belle-mère	պի՛լ-մի՛ն	զոքանչը, կե-
		ռուրը
le beau frère	պօ՛-փուի՛ն	տագրը, քե-
		ռացը
la belle soeur	պի՛լ-սի՛օն	քենին
le mari, l'époux	մառի՛, էփո՛ւ	ամուսինը,
		էրիկը
la femme, l'épouse	փա՛մ, էփո՛ւզ	կինը
le fiancé	փիանսէ՛	նշանածը,
		փեսացուն
la fiancée	փիանսէ՛	հարսնյուն
le mariage	մառիամձ	ամուսնութիւն
la noce, les noces	նօ՛ս	հարսանիք
un veuf	վիօ՛ֆ	այրի մարդ
une veuve	վիօ՛վ	այրի կին
un orphelin	օռֆըլէ՛ն	որբ մը
une orpheline	օռֆըլին	որբուհի մը

LE CORPS HUMAIN
ՄԱՐԴԿԱՅՑԻՆ ՄԱՐՄԻՆԸ

le corps	fo՛ն	մարմին
les membres	մա՛մպոլ	մարմաճներ
le squelette	սփէլէ՛ք	կճախը
la tête	քէ՛ք	գլուխ
l'œil	էօ՛յլ	աչք
les yeux	իկօ՛	աչքեր
les paupières	փօփիէ՛ն	աչքի կոպերը
les sourcils	սուրսի՛լ	արտեւանունքը
les cils	սի՛լ	թարթիչները
le front	փոօ՛ն	ճակատը
les tempes	քա՛նը	քունքերը
les cheveux	ըլվէ՛օ	մազերը
les oreilles	օռէ՛յլ	ականջները
les joues	ժո՛ւ	այտերը
le nez	նէ՛	քիմքը
la narine	նառի՛ն	ոնդունքը
la bouche	պո՛ւօ	բերանը
les dents	տա՛ն	ատաճները
les lèvres	լէ՛վոլ	շրթունքը
la langue	լա՛նի	լեզուն
la mâchoire	մառուսան	կզակը
le cou	քո՛ւ	վիղը
la gorge	կօ՛քդ	կոկորդը

la poitrine	փուաք-նի՛ն	կուրծքը
les bras	պուա'	թեւերը
l'épaule	էփօ՛լ	ուսը
la main	մէ՛ն	ձեռքը
le poignet	փուանիէ՛	դաստակը
le poing	փուա՛ն	բռունցքը
les doigts	տուա'	մատները
les ongles	օ՛նկլը	եղունդները
le ventre	վա՛նք-նը	փորը
l'estomac	էսքօմա'	ստամոքսը
les côtes	ֆօ՛ք-	կողերը
les entrailles	անք-ռա'յլ	աղիքը
le cœur	ֆէօ՛ն	սիրսը
les poumons	փումօ՛ն	թոքերը
le foie	փուա'	լեարդը
la rate	ռա'ք-	փայծաղը
les reins	ռէ՛ն	երիկամունքը
la cuisse	ֆիւի՛ս	աղիքը
le genou	ժընի՛ն	ծունկը
la jambe	ժա'մպ	սրունները
le pied	փիէ՛	սոքը
les os	օ՛	սոկորները
les nerfs	նէ՛նիք	ջիղերը
le sang	սա'ն	արիւնը
les larmes	լա'նիք	արցունքը
la sueur	սիւէօ՛ն	քրտինքը

LES QUALITÉS ET LES FONCTIONS DU CORPS

*ՄԱՐՄՆԻ ՑԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ՈՒ
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԼ*

l'action	ախիօ՛ն	գործողութիւնը, շարժմունքը
la respiration	ուսափիուասիօ՛ն	չնչառու- թիւնը
marcher	մառէ՛	քայլել
parler	փառլէ՛	խօսիլ
se reposer	ուրփօզէ՛	հանդէլ
sommeiller	սօմէյիէ՛	քնանալ
sourire	սուռի՛ն	ժպտիլ
rire	ռի՛ն	խնդալ
rêver	ռէվէ՛	երազել
sangloter	սանկլօքէ՛	արտասուել
avoir faim	ավուա'ն ֆէ՛մ	անօթնալ
avoir soif	ավուա'ն սուա'փ	ծարսակիլ
bâiller	պայիէ՛	յօրանջիլ
eternuer	էք-էնիւէ՛	փոնդտալ
fatiguer	փարիկէ՛	յոգնիլ
se taire	քէ՛ն	լռել
le mouvement	մուվլմա՛ն	շարժումը
le repos	ուրփօ՛	հանդսառութիւնը
la voix	վուա'	ձայնը
la beauté	պօքէ՛	գեղեցկութիւնը

la grâce	կոս'ս	վարելչութիւնը,
la laideur	լէտէօ'ն	չնորհալիութիւնը
la santé	սանք'	աղեղութիւնը
la maladie	մալատի'	առողջութիւնը
un visage pâle	վիսաժ բա'լ	գունատ
la force	փօ'սս	գէճք ծը
la faiblesse	Փէպի'ս	անզօրութիւնը

LES SENS ET LES FACULTÉS DE L'AME
 ԶԳԱՅՈՒՄՆԵՐՆ ՈՒ ՀԱԳԵԿԱՆ
 ԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

l'âme	ա'մ	հոգի
l'amour	ամո'ւն	սէր
la bonté	պօնիք'	բարութիւն
la raison	ոկո'ս	արածախոհու-
		թիւնը
l'affection	աֆէքսիօ'ս	դորովը
l'amitié	ամիքիէ'	բարեկամու-
		թիւնը
la conscience	գօնսիա'սս	խիղճը
la compassion	քօմիասիօ'ս	կարեկցու-
		թիւնը

la bienfaisance	սիկոնիգա'սս	բարեկարու-
		թիւնը
la douceur	տուսէօ'ն	քաղցրութիւնը
la délicatesse	տէլիքարէ'ս	նրբութիւնը
la dignité	տինեիքէ'	սրժանապատ-
		ռութիւնը
l'estime	էսքի'մ	յարգանքը
la franchise	փրանչի'ս	անկեղծու-
		թիւնը
l'intimité	էնքիմիքէ'	մտերմութիւնը
la modestie	մօնէպի'	համեստութիւնը
la joie	ժուա	ուրախութիւնը
la vérité	վէնիքէ	ճշմարտութիւնը
la tempérance	քանիքէսս'սս	բանիքոսս'սս
		նութիւնը
la patience	փասիա'սս	համբերութիւնը
la pitié	փիքիէ'	դժութիւնը
la politesse	փօլիքէս	քաղաքավարու-
		թիւնը
la pudeur	փիտէօ'ն	անօթխածու-
		թիւնը
la sobriété	սօպնիքէ'	ժուժկալու-
		թիւնը
la reconnaissance	ոկոնինէսա'սս	երախոսա-
		դիսութիւնը
la prudence	փոխտա'սս	խոհեծութիւնը
la vigilance	վիժիլա'սս	աչալրջութիւնը
la volonté	վօլոնքէ'	կամքը

le plaisir	փլէզի՛ն	Հաճոցքը
le zèle	զէ՛լ	կորովը, ևոանդը
la vengeance	վէնժա՛նս	վրէժխնդրու- թիւնը
l'oubli	ուպի՛	մոռացութիւնը
la paresse	փառէ՛ս	ծուլութիւնը
la vanité	վանիքէ՛	սնափառութիւնը
la sottise	սօքի՛ս	ախմարութիւնը
l'imbécillité	էնակէսիլիքէ՛	ապուշու- թիւնը
le mensonge	մանսօ՛նժ	սսախօսութիւնը
la méchanceté	մէշանսըքէ՛	չարամառու- թիւնը
la lâcheté	լաչըքէ՛	ստորնութիւնը
l'insolence	էնսօլա՛նս	լրբութիւնը
l'infamie	էնֆամի՛	չարահամբառու- թիւնը
la jalouse	ժալուզի՛	նախանձուու- թիւնը
la malice	մալի՛ս	չարասիրութիւնը
l'avarice	ավառի՛ս	ազահութիւնը
le dégoût	տէկու՛ր	զզուանքը
le découragement	տէքուուաժըմա՛ն	յուսու- թիւնը
la colère	ֆոլէ՛ն	զաքութը
le chagrin	շակրէ՛ն	վիշտը, կոկիծը
l'honneur	օֆէօ՛ն	պատիւը
la honte	օ՛նը	աճօթը

la fourberie	փուռալընի՛	հենգամտու- թիւնը
le désespoir	տէզէսփուա՛ն	յուսալ- քումը
le doute	տո՛ւք	կասկածը
l'envie	անվի՛	նախանձը
la flatterie	ֆլաքընի՛	չողոքորթու- թիւնը
la haine	հէ՛ն	ատելութիւնը
l'égoïsme	էկօիփի՛	եսասիրութիւնը
l'idée	իտէ՛	գաղափարը
l'esprit	էսփոի՛	խելքը
l'espérance	էսփէռանի՛ս	յուսը
la vue	վի՛ւ	տեսողութիւնը
voir	վուա՛ն	տեսնել
l'ouïe	ուի՛	լսողութիւնը
entendre	անթա՛նտոլ	լսել
le goût	կո՞ւ	ճաշակը
goûter	կուքէ՛	ճաշակել
l'odorat, sentir	օոնոս', սանթի՛ս	հոտը, սոս առնել
toucher	քուչէ՛	չօչափել
la mémoire	մէմուա՛ն	միշողութիւնը
le génie	ժէնի՛	հանճարը
l'imagination	էմաժինասիօ՛ն	երեւակա- յութիւնը
l'admiration	ատմիուասիօ՛ն	պաշտա- մունքը

le soupçon	սուփոս'ն	կասկածը
la douleur	տուլէօ'ն	վիշտը
la tristesse	քոխարէ'ս	տիրութիւնը
l'impatience	էնիփասիս'նի	անհամբեցութիւնը
la colère	գոլէ'ն	բարկութիւնը
la fureur	ֆիռէօ'ն	մոլեզնութիւնը
la peur	փէօ'ն	երկիւղը
le caractère	բառաքը'ն	բնաւորութիւնը
la terreur	բէռէօ'ն	զարհուրանքը
l'opinion	օփինիօ'ն	կարծիքը
le sentiment	սանթիմա'ն	զգացմունքը
la sensibilité	սանիպիլիքէ'	զգայնութիւնը
l'antipathie	անքիփաքհի'	հակակ
l'émotion	էմոսիօ'ն	յուղմունքը

LA MALADIE — ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ

une indisposition	էնտիսփօզիսիօ'ն	անհանդստութիւն ճը,
l'apoplexie	ափօփլէքսի'	կաթուած

la douleur	տուլէօ'ն	ցաւը
un accés	աբուէ'	նոպաց ճը
un accident	աբսիտա'ն	արկած ճը
une blessure	պլէսի'ւռ	վէրք ճը
une brûlure	պուիլի'ւռ	ազրուածք ճը
un cancer	բանէ'ն	փառախա ճը (խլիրդ)
la peste	փէ'սբ-	ժանտախտը
le choléra	գոլէսա'	չնդկախտ
la contagion	տօնթածիօն	վարակումը
la fièvre	փիէ'վոք	ջերմը
la fièvre typhoïde	փիէ'վոք-բիփօն'ս	ժան-
		տատենդը
la paralysie	փառալիզի'	անդամալու-
		ծութիւնը
la folie	Փօլի'	խենթութիւնը
l'insomnie	էնսումնի'	անքնութիւնը
la léthargie	լէքհարթի'	մահաքունը
l'épilepsie	էփիէփսի'	լուսնոսութիւ-
		նը, գիւտահրութիւնը
l'évanouissement	էվանուլսիմա'ն	ուշաթա-
		փումը
le cauchemar	ֆօւլմա'ն	քնաստագնապը,
		մղձաւանջը
l'empoisonnement	ամփուասօնիլմա'ն	թունա-
		ուրումը
une épidémie	էփիտէմի'	համաճարակ ճը

la constipation	Քօնսը իփասիօ'ն պնդութիւնը
la diarrhée	Թիստիկ' վորհարութիւնը
la cécité	սէսիք' կուրութիւնը
le bégaiement	պէկէրմա'ն թոթովախօսութիւնը
la calvitie	ֆալիսիփ' ճաղատութիւնը
la myopie	միօփի' կարծատեսութիւնը
la grippe	կոփ'փ տենդային հարութիւնը
les hémorroïdes	հէմոնոյի'ու տեռատեսութիւնը (ճայտակի)
une indigestion	Էնտիթէսիօ'ն անժարութիւնը
une pneumonie	Փինկօմօնի' թոքատապ ճը
un rhume	ոփ'ոմ հարբուխ ճը
une toux	քո'ւ հազ ճը
tousser	քուսէ' հազալ
un rhumatisme	ոփամաքի'զմ յօդացաւ ճը
la lèpre	լէ'փոք բորսութիւնը
un cor au pied	ֆօն-օ-փիկ' ոսքի կոչա ճը
une ordonnance	օտտօնիա'ն գեղատոմս ճը
un bain	պէ'ն բաղանիք, լողանք ճը
le bandage	պանտա՛ժ վիրակապը
un antidote	անքիտօր հակաթոյն, գեղթափ ճը

des pilules	փիլի'ւլ գեղահատեր օփեռասիօ'ն գոծողութիւն ճը
une opération	
une amputation	անիփիւքասիօ'ն անդամահատութիւն ճը
une saignée	սէնեէ' արիւնառութիւն ճը
une injection	Էնթէքսիօ'ն ներարկում ճը
DES PAYS ET DES PEUPLES ԵՐԿԻՐՆԵՐ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐ	
un état	Էքա' պետութիւն ճը, երկիր ճը
la république	Բէփիւպի'ք Հանրապետութիւնը
l'empire	ամփի'ր կայսրութիւնը
le royaume	ոյօ'մ թագաւորութիւնը
le grand-duché	կոան-տիւչէ' ճէծ գրքութիւնը
la principauté	փրինսիփոք' իշխանութիւնը
le comté	Քօնք' կոմսութիւնը
un département	տէփառքըմա'ն նահանգ ճը
une province	փրօվա'ն գաւառ ճը
une capitale	ֆափիք-ա'լ մալրաքան ճը
une ville, une cité	Վի'լ, սիքէ' քաղաք ճը

un village	վիլա՛ժ	գիւղ մը
le quartier	քարտիէ՛	թաղը
la cathédrale	քաքեսուա՛լ	մայր տաճարը
une église	էկլիի՛զ	եկեղեցի մը
la tour	բո՛ւն	աշտարակը
un monument	մօնիմա՛ն	արձան մը
l'hôtel de ville	օրէ՛լ-տը-լիլ	քաղաք-քաղետութիւնը
l'université	իւնիվեռսիքէ՛	համալսարանը
la bibliothèque	պիալիօքէ՛ֆ	գրադարանը
le bureau de postes	պիւռօ՛-տը-փօ՛սք	փոստատունը
une caserne	քաղե՛ննը	զօրանոց մը
l'arsenal	առսէնա՛լ	զինարանը
le théâtre	թհէա՛քնը	թատրոնը
la banque	պա՛նիֆ	դրամատունը
la bourse	պո՛ւոս սակարանը,	բօրսան
l'hôpital	օփիքա՛լ	հիւանդանոցը
un tribunal	քոլիպիւնա՛լ	դատարան մը
la prison	փոփօ՛ն	բանտը
un palais	փալէ՛	պալատ մը
le chateau	տաքօ՛	դղեակը
un couvent	քուվա՛ն	մենաստան,
		վանք մը
une chapelle	տափէ՛լ	մատուռ մը
la douane	տուա՛ն	մաքսատունը
une boucherie	պուշընի՛	սպանդանոց մը

une place	վիլա՛ս	հրապարակ մը
une rue	ոլի՛ւ	փողոց մը
un marché	մառէ՛	շուկայ մը
un pont	փօ՛ն	կամուրջ մը
un quai	թէ՛	գետեղերք մը
un café	քափէ՛	սրճարան մը
un restaurant	ուէք-օռա՛ն	ճաշարան մը
une brasserie	պուալընի	գարեջրատուն մը
une pharmacie	փարմասի՛	գեղատուն մը
un magasin	մակազէ՛ն	խանութ մը
une maison	մէզօ՛ն	տուն մը
le mur	մի՛ւն	պատը
le toit	քուա՛	տանիք
les fenêtres	փընէ՛ք-ուլ	պատուհաններ
la porte	փօ՛նք-	դռուը
le balcon	Պալքօ՛ն	Պատշգամը
l'escalier	էսքալիէ՛	Սանդուխը
la sonnette	Սօննէ՛ք	Զանգակը
la cave	Քա՛վ Ամբարը,	Մառանը
la cuisine	Քիւփիզէ՛ն	Խոհանոցը
une chambre	Շա՛մպուլ	Սենեկ մը
le salon	Սալօ՛ն	Սրահը
la salle à manger	Սա՛լ ա մասմէ	Սեղանա-տունը
la chambre à coucher	Շա՛մպուլ ա քուչէ	Նըն-ջրանը
l'écurie	իքիւնի՛	Ախոռը

une table	Թա՛պլը	Սեղան մը
les chaises	Շէ՛զ	Աթոռները
le miroir	Միուռա՛ն	Հայելին
les tableaux	Թապլօ'	Պատկերները
un tapis	Թափի'	Կապերս մը
un chandelier	Շանտըլիէ'	Աշտանակ մը
une lampe	Լա՛մփ	Լամպա մը
une bougie	Պուժի'	Մոռ մը
une lanterne	Լանքե՛նն	Լապտեր մը
un crachoir	Քուռուա՛ն	Թքաման մը
des charbons de terre	Շառպօ՛ն	Քառածուխ
des charbons de bois	Շառպօ՛ն	Մոռապա՛ Փատառուխ
une baignoire	Պէնեռուա՛ն	Լողարան մը
une armoire	Առմուա՛ն	Պահարան մը
un berceau	Պէսոս'	Օրորոց մը
un lit	Լի'	Անկողին մը
un coussin	Բուսէ՛ն	Բարձ մը
une couverture	Բուլէռքի'ուլ	Վերմակ մը
des draps	Տու'փ	Սաւաններ
un matelas	Մաքըլա'	անկողին մը
		մը
une clef	Քլէ'	Բանալի մը
un rideau	Ռիոս'	Վարագոյք մը
une toilette	Բուլէ՛ք	արդասեղան մը
un seau	Սօ'	Դոչլ մը
un poêle	Փէօ՛լ	Զերմոց մը

un pot à eau	Փօ-քա-օ'	Ջրաման մը
un pot de chambre	Փօ' տը տա'մպոը	Միզա- ման մը
une chaudière	Շոտիկ'ն	Կաթսաչ մը
un bassin	Պասէ՛ն	Տաշտ մը
la femme de chambre	Ֆա'մ տը տա'մպոը	Աղա- իլնը, սպասուհին
le cousinier	Քիւիզինիէ'	Խոհարարը
la cuisinière	Քիւիզինիէ՛ն	Խոհա- բարուհին
le cocher	Քօչէ'	Կառապանը
le concierge	Քօնսիկ'ոժ	Գռնապանը
le jardinier	Ժառաինիէ'	Պարտիդ- պանը
le valet de chambre	Վալէ'	Մեն- եակի (տան) ծառաչ
la fille de chambre	Ֆի՛լի	Մեն- եակի սպասուհին
la blanchisseuse	Պլանչիսէօ՛զ	Լուացա- բարուհին

HABILLEMENTS D'HOMME

ԱՅՐԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՐՁՆԵՐ

un chapeau, un bon-	տարօ'	պօնինէ'	գլխարկ մը
		ութ	ութ
une chemise	ըըմի'զ	շապիկ	մը
un caleçon	ֆալըսօ՛ն	վարտիկ	մը

un gilet	Ժիլէ՛	ելտկ ճը
un pantalon	Փանտալո՛ն	տապիստ ճը
une jaquette	Ժաքէ՛թ	պատմուձան ճը
un manteau	Մանթօ՛	թիկնոցակ, վե-
		րարկու ճը
les poches	Փօ՛շ	դրապանները
un habit	Հասլի՛	հաղուստ ճը
un col	Ֆօ՛լ	օձիք ճը
des chaussettes	Շուշէ՛թ	գուլպաններ
une ceinture	Սանթի՛ւն	դօտի ճը
la cravate	Ֆուլա՛թ	փողկապը
les souliers, les bottes	Սուլիէ՛, պո՛թ	կօչիկները
les galoches	Կալօ՛շ	կրկնակօչիկները
les pantoufles	Բանթի՛ն'ւֆլը	հողաթափ-
		ները
le mouchoir	Մուշուա՛ն	թաշկինակը
les gants	Լա՛ն	ձեռնոցները
un peigne	Բէներ'	սանտր ճը
une brosse à dents	Այո՛ս-ա-տա՛ն	ակուայի
		վրձին ճը
de la poudre denti-	Փուտուը-տանթիփրի՛ն	
frice		ակուայի փոշի
une brosse	Այո՛ս	խոզանակ ճը
un parapluie	Փառափլիլի՛	անձրեւանոց
		ճը
une canne	Ֆա՛ն	ձեռնախալ ճը
une montre	Մօ՛նթոը	ժամացոց ճը

la chaîne de montre	Ճէ՛ն-տը-մօ՛նը-ոը ժամա-	ցոցի շղթան
une bague	Աս'կ	մասանի ճը
une tabatière	Պապարիէ՛ն	ծխախոտի
		կամ քթախոտի տուփ ճը
le porte-cigars	Փօրբ-սիկա՛ն	սիկարի
		տուփ ճը

HABILLEMENTS DE FEMME

ԿՆՈՉ ՀԱՆԴԵՐՁՆԵՐԸ

un corset	Ֆօրսէ՛	սեղծիրան
une chemise de femme	Էլմի՛զ-տը-ֆա՛մ	կնոջ շա-
		պիկ ճը
une jupe	Ժի՛ւփ	վտաւակ ճը
un tressseau	Բոռուսօ'	փոխնորդ ճը
une robe	Ոօ՛պ	շրջազգեստ ճը
une camisole	Ֆամիսօ՛լ	պարեդօտ ճը
une robe de chambre	Ոօ՛պ-տը-շա՛մպոը	տնալին
		զգեստ ճը
un chapeau de dame	Շափօ՛-տը-տա՛մ	կնոջ
		գլասրկ ճը
des bottines	Այօրի՛ն	կօչիկներ
des pantoufles	Փանթի՛ն'ւֆլը	մուձակներ
des bas	Ասա'	գուլպաններ
des jarretières	Ժառէրիէ՛ն	ծնկապներ
un lacet	Լա՛ս	ժանեակ ճը
des mitaines	Միրէ՛ն	կիսաձեռնոցներ

un manchon	մանչօ՛ն ձեռնամուշտակ մը
un voile	վուա՛լ քող մը
les épingles	էփէ՛նկլը գնդասեղները
la fourrure	ֆիւռի՛ր մուշտակը
un ruban	ոխապա՛ն ժապաւէն մը
une aiguille	էկինի՛յլ ասեղ մը
un bracelet	պուարլէ՛ ապարանչան մը
une bourse	պա՛ւսո քսակ մը
des ciseaux	սիզօ՛ մկրտառ
une ombrelle	օմբուէ՛լ հովանոց մը
un éventail	էվանիք-ա՛յլ հովհար մը
la poudre	փո՛ւսոր փոշին
de la poudre frice	դենտի-փո՛ւսոր-տանիփոնի՛ս ակռացի փոշի

PROFESSIONS ET METIERS
ԶԲԱՂՄՈՒՆՔՆԵՐ ԵՒ ԱՐՀԵՍՏՆԵՐ

le boulanger	պուլանժէ՛ հացագործը
le boucher	պուէէ՛ մսալաճառը
l'épicier	էփիսիէ՛ նպարավաճառը
le confiseur	ֆոնֆիսիէօ՛ն շաքարավա- ճառը
le cafetier	ֆաֆէքիէ՛ սրճարանա-
le marchand de vin	մառչա՛ն-տը-լիէ՛ն պինե- վաճառը

le pâtissier	փաթիսիէ՛ կարկանդա- կավաճառը
le marchand de pois- son	մառչա՛ն-տը-փուասօ՛ն ձկնավաճառը
le barbier	պառպիէ՛ սափրիչը
le forgeron	փոնժրոսօ՛ն երկաթագործը
le cocher	ֆուէ՛ կառապանը
le cordonnier	ֆոնոնիիէ՛ կօշկակարը
l'horloger	օոլոժէ՛ ժամագործը
le maçon	մասօ՛ն որմնագիրը
la couturière	ֆուքիւսիէ՛ն դերձակու- հին
le menuisier	մէնիւիզիէ՛ ատաղձա- գործը
un serrurier	սէռիւսիէ՛ դարրին մը
un peintre	բէ՛նքոռ նկարիչ մը
un relieur	ուլիէօ՛ն կազմարար մը
un employé	ամբլուայէ՛ ծառակող, սպաշտոնեաց մը
un teinturier	թէնիքիւսիէ՛ ներկարար մը
un charcutier	շառֆիւքիէ՛ խոզեղէնի խանութպան մը
un avocat	ավօքա՛ փաստարան մը
un armurier	առմիւսիէ՛ զինագործ մը
un notaire	նօքէ՛ն նոտար մը
un orfèvre	օոֆիէ՛վոռ արժաթա- գործ մը

un mecanicien	մէքանիսիկ'ն	մէքենա-
		գործ ճը
le tailleur	թայեօ'ն	դերձակը
le marchand de bois	մառչա'ն-տը-պուա'	փայ-
		տավաճառը
le marchand de tabac	մառչա'ն-տը-քայս'	ծը-
		խախոտավաճառը
le colporteur	ֆոլփոքէօ'ն	փերեզակ
l'opticien	օփրիսիկ'ն	ակնոցավա-
		ճառ
le tisserand	թիսլոա'ն	սստախագործ

LA TABLE — ՍԵՂԱՆԻ

la nappe	նա'փ	սփոցը
une serviette	սէռվիկ'ք	անձեռոց ճը
une assiette	ասիկ'ք	պնակ ճը
un couteau	ֆուրօ'	դանակ ճը
une fourchette	ֆուրչէ'ք	պատառաքաղ ճը
une cuiller à soupe	ֆիւեկ'-ա-սո'նփ	ապուրի
		դպալ ճը
une cuiller à café	ֆիւեկ'-ա-քափէ'	սուրճի
		դպալ ճը
un plateau	փլաքօ'	ափսէ ճը
une salière	սալիկ'ն	աղաման ճը
une poivrière	փուավիկ'ն	պղպեղա-
		ճան ճը

un moutardier	մութառտիկ'	մանանեխի
		աման ճը
une bouteille	պույքէ'յլ	շիշ ճը
un filtre	ֆի'լրոլ ջուրի	աժան ճը
un pot au lait	փօ-քօ-լիկ'	կաթնաման ճը
un huilier	հիւլիկ'	եղաման ճը
une cafetière	բափէքիկ'ն	ործաման ճը
un saladier	սալատիկ'	աղցանի ա-
		ճան ճը
une théière	քհէյկ'ն	թէչաման ճը
un sucrier	սիւֆուկ'ն	շաքարաման ճը
un verre	վէ'ն	բաժակ ճը
une tasse	քա'ս	դաւաթ ճը
un bol	պօ'լ	սկահակ ճը
un vinaigrier	վինիկովիկ'	քացախաման
		ճը
le sel	սէ'լ	աղը
le poivre	փուա'վոլ	պղպեղը
l'huile	իւիկ'	իւղը
la moutarde	մութա'րան խարութը	(ճա-նանեխ)
		նանեխ)
le sucre	սի'ւֆոլ	շաքարը
le miel	միկ'լ	մեղրը
le pain	քէ'ն	հացը
le repas	որփա'	ճաշը
le déjeuner	տէժէօնիկ'	նախաճաշը
le diner	տինիկ'	կէսորուան ճաշը

un déjeuner à la four-	տէժէօնի՛-աւ-լա-ֆուռ
chette	չէ՛ք պատառաքաղով (թէթէւ) կախաճաշ մը
le souper	սուփի՛ լնթրիքը

LES METS — ԿԵՐԱԿՈՒՐՆԵՐ

la soupe	սո՛ւփ ապուրը
le potage	փօրա՛ծ արգանակը
un bouillon	պույեօ՛ն մսաջուրը
du boeuf	պէօ՛փ եղան միս
du boeuf roti	պէօ՛փ ոօրի՛ խորոված և- զան միս
beef-steak	պիփ-սրէ՛ք պիփ սթէչը
du veau	վօ՛ հորթի միս
de la cervelle de veau	սէնվի՛լ-սր-վօ՛ հորթի ուղեղ
des pieds de veau	փիէ՛-սր-վօ՛ հորթի սո- ներ
des côtelettes de veau	ֆօրլի՛ք-սր-վօ՛ հորթի քօթէ՛թներ
une langue aux pois	լանկօ-ֆուա՛ կանաչ սիսեռով (ոլոռ) լեզու մը
du cochon	ֆօօ՛ն խոզի լողեղէն
du jambon	ժամպօ՛ն խոզի աղդր (չէճ)
le poisson	փուսաօ՛ն ձուկը
des oeufs	էօ՛փ հաւկիթներ
une omelette	օմլի՛ք օմլէթ մը

la salade	սալա՛տ աղցանը (սալա- թա)
les légumes	լէկի՛ւմ կանաչունը
un pigeon	փիթօ՛ն աղաւնի մը
un poulet	փուլէ՛ վառեակ մը
du lapin	լափէ՛ն նապաստակի միս
le dessert	տէսէ՛ն աղանդեր (անու- շեղէն)
des haricots verts	հանիֆօ՛ վէ՛ն կանաչ լու- րիս
des haricots blancs	հարիֆօ՛ պլա՛ն ճերմակ լուրիս
des pommes de terre	փօ՛մ-սր-թէ՛ն գետնա- խնձոր (փաթաթէն)
des choux	չո՛ւ կազամբ
des tomats	թօմաթէն
des asperges	ասփէ՛ք ծներեկ
des artichauts	արթիսօ՛ կանկառ
le melon	մըլօ՛ն սեխ
l'ail	է՛յլ սխտորը
le riz	ռի՛զ բրինձը
les oignons	ուանեօ՛ն սոխը
les concombres	ֆօնիօ՛մպուր եղիպտացո- րեն
les champignons	շամփինոնօ՛ն սոճիկը
le radis	ռատի՛ բռնկը
du fromage	փոօմա՛ժ պանիր

LES BOISSONS — ՀՄՊԵԼԻՔՆԵՐ

l'eau	օ'	լուրը
le vin	վէ՛ն	գինին
la bière	ալիկ'ն	գարեջուրը
le vin blanc	վէ՛ն պլա՛ն ձերմակ գինին	
le vin rouge	վէ՛ն ռո՛ւժ կարմիր գինին	
le café	ֆաֆէ՛	սուրճը
du lait	լէ՛	կաթը
le thé	թհկ'	թէցը
le chocolat	շօֆօլա՛	շօքօլատ
la crème	ֆրէ՛մ	սերը

LES FRUITS — ՊՏՈՒՂՆԵՐ

la pomme	փօ՛մ	խնձորը
la poire	փուա՛ն	սանձը
l'abricot	ափոհիֆօ՛	ծիրանը
la prune	փոխ'ւն	սալորը
la cerise	սըռի՛զ	կեռասը
la pêche	փէ՛չ	դեղձը
l'amande	ամա՛նտ	նուշը
l'orange	օրա՛նժ	նարինջ
le raisin	ռէզկ'ն	խաղողը
le citron	սիբռօ՛ն	լեմոնը
la figue	ֆի՛կ	թռողը
la noix	նուա՛	ընկոցը

LES ANIMAUX — ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐ

le cheval	ըլվա՛լ	ձին
la vache	վա՛ս	կովը
un veau	վօ՛	հորթը
un âne	ա՛ն	էջը
un mouton	մուքօ՛ն	ովարի մը
une mule	մի՛կ	ջորի մը
un agneau	անիօ՛	գառ մը
une chèvre	տէ՛վոը	աչծ մը
un chien	տիկ'ն	շուն մը
un chat	տա՛	կատու մը
un cochon	ֆօշօ՛ն	խոզ մը
un coq	ֆօ՛ֆ	աքաղաղ մը
un poule	փուլը	հաւ մը
une colombe	ֆօլօ՛մպ	աղաւնի մը
le cigne	սինելը	կարապ մը
un canard	ֆանա՛ն	բադ մը
un dindon	տէնսօ՛ն	հնդկահաւ մը
le loup	լո՛ւ	գայլը
le renard	ոընա՛ն	աղուէսը
l'ours	ո՛ւռ	արջը
un lapin	լարէ՛ն	նապաստակ մը
un rat, une souris	ուա՛, սուտի՛	մոռկ մը
un oiseau	ուազօ՛	թռչուն մը
un aigle	է՛կիլը	արծիւ մը
un rossignol	լուսինեօ՛լ	սոխակ մը

une hirondelle	ինօնտէ՛լ	ծիծեռնակ մը
le serpent	սեղփա՛ն	օձը
la vipère	վիփի՛ն	իժը
le scorpion	սփոնփիօ՛ն	կարիճը
le papillon	փափիյեօ՛ն	թիթեռնիկը

LES METAUX ET LES PIERRES
ՄԵՏԱԴՆԵՐՆ ՈՒ ՔԱՐԵՐԸ

le platine	փլաքի՛ն	փլաթին (Ճեր- մակ ոսկի)
l'or	օ՛ն	ոսկի
l'argent	առժա՛ն	արծաթ
l'acier	ասիկ'	պողպատը
le cuivre	ֆիւի՛վոր	պղինձը
le fer	փէ՛ն	երկաթը
l'étain	էքէ՛ն	անագը
le mercure	մեռֆի՛ւո	անդիկը
le plomb	փլօ՛ն	կապարը
le diamant	տիամա՛ն	ադամանդը
une turquoise	թիւուքուա՛զ	փերուզակ
un rubis	ոիւպի՛	սուսակ մը
une perle	փէ՛րը	մարգարիտ մը

DES COULEURS — ԳՈՅՆԵՐ

blanc	պլա՛ն	Ճերմակ
noir	նուա՛ն	սեւ
bleu	պլէօ՛	կապոյտ

rouge	ռո՛ւժ	կարմիր
vert	վէ՛ն	կանաչ
châtain	շաբէ՛ն	շագանակագոյն
violet	վիօլէ՛	մանիշակագոյն
pourpre	փու՛ռփոր	ծիրանեգոյն
gris	կոի՛	գորշագոյն
brun	պոէ՛ն	թխագոյն
sombre	սօ՛մպոր	մթագոյն
jaune	ժօ՛ն	դեղին
jaune orangé	ժօ՛ն-օռանժէ՛	նարնջա- գոյն
blonde	պլօ՛նս	բաց դեղնորակ, պայծառ
olivâtre	օլիվա՛քոր	թանձր կա- նաչագոյն

MESURES ET POIDS
ԶԱՓԵՐ ԵՒ ԿՇԻՌՆԵՐ

un kilomètre	ֆիլոմէ՛ք-ն	1000 մէթր
un hectomètre	հէֆքոմէ՛ք-ն	100 մէթր
un décamètre	տէքամէ՛ք-ր	10 մէթր
un mètre	մէ՛ք-ն	1 մէթր
un centimètre	սանիքիմէ՛ք-ն	1 սանդի- մէթր
un millimètre	միլիմէ՛ք-ն	1 միլիմէթր
une lieue	լիէօ՛	գարսախ մը
une aune	օ՛ն	կանգուն մը

un pied carré	փիէ' քառէ' քառակուսի սոք ճը
un pouce	փո՛ւս մատնաչափ ճը
un pied cube	փիէ' ֆի՛ւպ խորանարդ սոք ճը
un mille anglais	մի՛լ անլիէ' անդլիական մղոն ճը (1760 եարտա)
un mille Carré	մի՛լ քառէ' քառակուսի մղոն ճը
un arpent de terre	առփա՛ն տը քէ՛ն ճէկ էջքը ^(4840 քառակուսի եարտ)
un tonneau	թօնօ՛ ճէկ թըն (2240 անդ. փառւնտ)
un quintal	ֆինքա՛լ 112 անդ. փառւնտ
une once	օ՛նս ճէկ առւնս
une livre	լի՛վոլ ճէկ փառւնտ
une demi-once	տըմի՛-օ՛նս կէս առւնս
une drachme	տուա՛ֆ ճէկ տրաքմա
un carat	քառա՛ քարաթ
une grain	կոկ'ն ճէկ ցոր. Հատիկ
un gallon	կալօ՛ն ճէկ կէլըն (10 փառւնտ ջուր)
la longueur	լօնիկօ՛ն երկարութիւն
la largeur	լարժէօ՛ն լայնութիւն
la hauteur	հօրէօ՛ն բարձրութիւն
la profondeur	փոօփօնէօ՛ն խորութիւն

DES PAYS ET DES PEUPLES
ԵՐԿԻՐՆԵՐ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒԹՅՈՆԵՐ

l'Arménie	Առմէնի՛ Հայաստան
un Arménien	Առմէնիկ'ն Հայ ճը
une Arménienne	Առմէնիկ'նը Հայուհի ճը
l'Amérique	Ամէրիկ' Ամերիկա
un Américain	Ամենիք'ն Ամերիկացի ճը
une Américaine	Ամենիք'նը Ամերիկուհի
l'Asie	Ազի՛ Ասիա
un Asiatic	Ազիաքի՛ Ասիացի ճը
l'Europe	Էսոօ՛փ Եւրոպա
un Européen	Էսոօփի՛ն Եւրոպացի ճը
l'Afrique	Աֆոկ' Աֆրիկէ
un Africain	Աֆոփիք'ն Աֆրիկացի ճը
l'Australie	Օսք-ռալի՛ Աւստրալիա
un Australien	Օսք-ռալիկ'ն Աւստրալիացի
la France	Ֆռա՛նս Ֆրանսսա
un Français	Ֆռանսէ՛ Ֆրանսացի ճը
une Française	Ֆռանսէ՛զ Ֆրանսուհի ճը
l'Angleterre	Անգլիլըք'ն Անգլիա
un Anglais	Անգլիէ՛ Անգլիացի ճը
la Grand Bretagne	Կուա՛ն Պրէքա՛ննը Մեծն Բրիտանիա
un Breton	Պոկքօ՛ն Բրետոն ճը
la Russie	Ռիւսիկ' Ռուսիա
un Russe	Ռի՛ւս Ռուս ճը

l'Italie	հրալի'	Իտալիա
un Italien	հրալիկ'ն	Իտալացի մը
l'Autriche	Օրոկ'չ	Ավստրիա
un Autrichien	Օրոկիկ'ն	Ավստրիացի
la Belgique	Պելժի'ֆ	Պելճիքա
un Belge	Պելժ	Պելճիքացի մը
l'Allemagne	Ալլմա'ներ	Գերմանիա
un Allemand	Ալլմա'ն	Գերմանացի մը
la Chine	Շի'ն	Չինաստան
un Chinois	Շինուա'	Չինացի մը
la Flandre	Ֆլա'նտոք	Ֆլանդրիա
un Flamand	Ֆլամա'ն	Ֆլամանդացի մը
le Danemark	Տանմա'րք	Տանմարքարք
un Danois	Տանուա'	Տանմարքացի մը
la Grèce	Կոկ'ս	Յունաստան
un Grec	Կոկ'ֆ	Յոյն մը
la Bohème	Պօհէ'մ	Պօհէմիա
un Bohémien	Պօհէմիկ'ն	Պօհէմացի մը
l'Irlande	Իռլա'նտ	Իրլանդա
un Irlandais	Իռլանտէ'	Իրլանդացի մը
le Japon	Ժարօ'	Ճապոն
un Japonais	Ժարօնէ'	Ճապոնացի մը
les Pays-Bas (La Hollande)	Փէլ-պա,	Հոլանդա
un Hollandais	Հոլանտէ'	Հոլանդացի մը
la Suisse	Սիւի'ս	Զուլցերիա
un Suisse	Սիւի'ս	Զուլցերիացի մը
l'Espagne	Էսպա'ներ	Իսպանիա

un Espagnol	Էսպանիացի մը
la Suède	Սիւէ'տ
un Suèdois	Սիւէտուա'
la Hongrie	Հօնիկ'ն
un Hongrois	Հօնիկուա'
la Norvège	Նոովէ'ժ
un Norvègien	Նորվէկացի մը
le Portugal	Փոորիւկա'
un Portugais	Փոորիւկէ' Փօրթուկաշ-
la Pologne	Փօլոնէր'
un Palonais	Փօլոնէ'
la Serbie	Սեռպի'
un Serbe	Սեռպի մը
l' Alsace	Ալզա'ս
un Alsacien	Ալզափէն Ալզասցի մը
l'Ecosse	Էքօ'ս
l'Eossais	Էքօսէ'
les Etats Unis	Էքրա'-զ-Իւնի' Միացեալ Նահանգները
la Turquie	Թիւրքի'
un Turc	Թիւրք մը
un Kurd	Քի'ւտս
un Georgien	Գոոժիկ'ն
un Arab	Արա'պ
un Juif	Ժիւի'ֆ
un Persan	Փէռս'ն Պարսիկ մը

NOMES DE VILLES ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՄ ԱՆՌԻՆՆԵՐ		
Van	Վան	Վան (Հայաստան)
Erzeroum	Էրզերում	Էրզերում (Հայաստան)
Sivas	Սիվաս	Սիվաս (Հայաստան)
Mouch	Մոշ	Մոշ (Հայաստան)
Kharpout	Խարբուդ	Խարբուդ (Հայաստան)
Diarbekir	Տիարբեկիր	Տիարբեկիր (Հայաստան)
Bagdad	Բագդադ	Պաղտաս'տ Պաղտաս (Միջազգային)
Tiflis	Թիֆլիս	Թիֆլիս (Կովկասը)
Bacou	Բակու	Պատռն' Պատռ (Կովկաս)
Alexandrople	Ալեքսանդրոպոլիս	Ալեքսանդրոպոլիս Ալեքսանդրոպոլ (Կովկաս)
Eriwan	Երևան	Երևան (Կովկաս)
Kars	Կարս	Քարս (Կովկաս)
Smyrne	Սմիրնան	Սմիրնան Իզմիր (Թուրքիա)
Constantinople	Կոնստանտինոպոլիս	Կոնստանտինոպոլիս Կոնստանտինոպոլ (Թուրքիա)
Paris	Փարիզ	Փարիզ Փարիզ (Ֆրանսա)

Bruxelles	Բրյուսել	Պոխ'ւսել Պոխ'ւսել (Պէլ-Ճիքա)
Genève	Ժնև	Ժնև Ժնև (Զուլցե-ըլիս)
Berlin	Բեռլին	Պեռլին Պեռլին (Գերմանիա)
Vienne	Վիեննա	Վիեննա Վիեննա (Ալսացիա)
Rome	Հռոմ	Իռօմ Հռոմ (Իտալիա)
Londres	Լոնդոն	Լօնդոն Լօնդոն (Անգլիա)
Lisbonne	Լիսաբոն	Լիսաբոն (Փորթուգալիա)
le Havre	Լե Վար	Հավ'վոր Հավ'վոր (Ֆրանսա)
Lyon	Լիոն	Լիօն Լիօն (Իտալիա)
Naples	Նապոլի	Նապոլի Նապոլի (Իտալիա)
Varsovie	Վարշավա	Վարսովի Վարչավիա (Լեհաստան)
Venice	Վենետիկ	Վենիին Վենետիկ (Իտալիա)
Florence	Ֆլորենցիա	Ֆլոռենցիա Ֆլորենցի (Իտալիա)
Petrograd	Պետրոգրադ	Փերոկոռատ Փետրօկրադ (Ռուսիա)
Moscou	Մոսկվա	Մոսկվա Մոսկվա (Ռուսիա)
Odessa	Օդեսա	Օտես'սա Օտես'սա (Ռուսիա)

Յըրանսերէնը դիւանագիտական, փոստացին եւ առեւտրական յարաբերութիւններու համար միջազգային լեզու մը ճանչցուած է, եւ նամակներու վրաչ գերազանելի է միշտ այդ լեզուով հասցէներ գրել, երբ նամակ մը օտար երկիր պիտի ճամբուի:

Օրինակներ.—

Monsieur

Bedros Markarian

La Caire, Egypte

Պարոն Պետրոս Մարգարեանին,

Գահիրէ, Եղիպատոս

Monsieur

Sahag Vardanian

16 Rue Alexandrovskia

Erivan, Caucase,

Russie

Պարոն Սահակ Վարդանեանին,

Երևան, Կովկաս

Madame

Haiganouch Der Margosian

Van, Arménie

Տիկին Հայկանուշ Տէր Մարկոսեանին, Վան

Mademoiselle

Nazenig Boutakian

Erzeroum, Armenie

Օրիորդ Նազենիկ Պուտաղեանին, Վարին

CONVERSATION

ԶՐՈՒՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ

PHRASES AFFIRMATIVES
ՃԱՍՏԱՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱԴԱՄԱՅԻԹԻՒՆԵՐ

C'est bon.	Այս լաւ է:
Cela suffit.	Այս կը բաւէ:
Cela est certain.	Այս ստուգէ է:
J'en suis sûr.	Ատոր վաստահ եմ:
Vous avez raison.	Դուք իրաւացի էք:
Je dis que oui.	Ես կ'ըսեմ թէ այո՛:
Je le crois.	Ես ատոր կը հաւատամած:
Je le sais positive-	Ես այն դիտեմ հաստատա-
	մուշու:
Vous pouvez m'en	Դուք կրնաք ինձի հաւա-
	մարդ:
croire.	Ես կը ճանչնամ ան:
Je le connais.	Ես կը ճանչնամ զնէ:
Je la connais.	Այդ նոյն ինքն է (ան):
C'est lui-même.	Այդ նոյն ինքն է (նէ):
C'est elle-même.	Յոգնած եմ:
Je suis fatigué.	Ան պառկած է:
Il est couché.	Մւնքը ընթրիք առած ենք:
Nous avons soupé.	Ենք առածն է:
Elle est chez lui.	

PHRASES NEGATIVES
ՃԻՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱԴԱՄԱՅԻԹԻՒՆԵՐ

Je ne le crois pas.	Ես այդ բանին չեմ հաւա-
	մարդ:

Il n'a pas raison. Ան շիտակ չէ (իրաւացի
չէ):

Je ne l'écoute pas. Ես անոր չեմ լսեր:

Elle ne veut rien. Նէ բան մը չուղեր:

Je n'ai pas dit cela. Ես այդ չըսի:

Cela n'est pas vrai. Այդ շիտակ չէ:

Je n'avais pas com- Ես չհասկցաւ:
pris.

Il ne fais rien. Ան բան մը չըներ:

Je ne sais pas l'heure Չեմ դիտեր ժամը քանի՞ է:
qu'il est.

Il n'est pas encore Տակաւին մեկնելու ժամա-
temps de partir. նակ չէ:

Elle n'est pas chez Նէ առնը չէ:
lui.

Vous vous trompez. Կը սխալիք:

Nous ne demandons Մենք բան մը չենք ուղեր:
rien.

C'est un mensonge. Այդ սուտ է:

PHRASES IMPERATIVES

ՀՐԱՄԱՅԿԱՆ ՆԱԽԱԴԱՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Dépêchez vous. Շատապեցէք:

Donnez-moi ce pa- Տուէք ինձի այդ թուղթը:
pier-là.

Venez-ici. Հոս եկէ՛ք:

Fermez la porte. Գոցեցէ՛ք դռւրը:

Ouvrez la fenêtre. Պատուհանը բացէ՛ք:

Donnez la plume à Գրիչը պարոնին տուէք:
monsieur.

Prêtez-moi quelques Քանի մը գրքեր փոխ տը-
livres. էք ինձի:

Attendez ici un mo- Վայրկեան մը հոս սպասե-
ment. ցէք:

Ecoutez-moi. Լսեցէ՛ք ինձի:

Allez-vous coucher. Գնացէ՛ք սպակելու:

Mangez. Կերէ՛ք:

Buvez. Խճեցէ՛ք:

Dites-le lui. Բոէք այդ անոր:

Allez-vous en. Գացէք, հեռացէք:

Marchez vite. Արագ քալեցէ՛ք:

PHRASES INTERROGATIVES
ՀԱՐՑԱԿԱՆ ՆԱԽԱԴԱՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Que dites vous? Ի՞նչ կ'ըսէք:

Ou' allez-vous? Ո՞ւր կ'երթաք

Avez-vous entendu? Լսեցի՞ք արդեօք:

Venez-vous a v e c Մեղ հետ պիտի դա՞ք:
nous?

A quoi pensez-vous? Ի՞նչ բանի վրա կը մտա-
ծէք:

Est-il temps de par- Մեկնելու ժամանակ է:
tir?

Que faut-il que je Ի՞նչ ընելու եմ:
fasse?

Que voulez-vous? Ի՞նչ կ'ուզէք:
 Etes vous prête? Դուք պատրաստ էք:
 Qu'est-il arrivé? Ի՞նչ պատճեցաւ:
 Que faites-vous? Ի՞նչ կ'ընէք:
 Qui est-ce? Այդ ո՞վ կամ:
 M'avez-vous compris? Հասկցա՞ք զի՞ս
 Que fait-il? Ահ լի՞նչ կ'ընէ:
 Quelle heure est-il? Ո՞ր ժամն է:
 Quel âge a-t-elle? Նէ քանի՞ր տարեկան է:
 De qui parlez-vous? Որո՞ւ ծասին կը խօսիք:
 Quand êtes-vous arrivé? Ե՞րբ եկաք:

RENCONTRE D'UN AMI

ԲԱՐԵԿԱՄԻ ՄԼ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԼ

Bonjour, monsieur! Բարեւ (բարի օր), պառնի:
 Bonsoir, madame! Բարի երեկու, տիկին:
 Bonsoir, mademoiselle! Բարի երեկու, օրիորդ:
 Quoi! est-ce vous? Ի՞նչ այդ դո՞ւք էք:
 C'est moi-même. Այս ես ինքս եմ:
 Comment êtes-vous venu? Այդ ի՞նչպէս եկաք:
 Je suis venu par le chemin de fer. Ես երկաթուղիով եկամ:
 Ah! quel bonheur! Ա՛չ, ի՞նչ երջանկութիւն:
 Vous me surprenez Դուք ինձի բոլորովին ցան-

tout à fait. Կարծակի բերիք:
 Cela me cause un Այդ ինձի անսահման հա-
 plaisir infini. Ճոցք կը պատճառէ:
 Quand voulez-vous Ե՞րբ պիտի համիք դաւ ին-
 venir dîner avec Ճի հետ ճաշելու:
 moi? Այժմօր:
 Aujourd'hui. Վաղը, կէս օրին:
 Demain, a midi. Ջեմ գիտեր: Քանի մը գոր-
 ques affaires à Ճեր ունիմ որ պիտի լը-
 finir. ճընցնեմ:
 Asseyez-vous, je vous Նստէ՛ք, խնդրեմ:
 prie.
 Merci, monsieur. Շնորհակալ եմ, պարոն:
 Comment vous Ի՞նչպէս էք:
 portez-vous?
 J'ai été malade ces Այս վերջին օրերս տկար
 jours derniers, էի, սական այսօր աղէկ
 mais aujourd'hui կ'զգամ:
 je vais mieux.
 Je suis bien sensible Զավագանց զգացուած եմ
 à votre politess. Ճեր քաղաքավարու-
 թեան համար:
 Comment se porte Ի՞նչպէս է ճեր (պարոն)
 monsieur votre եղբացը:
 frère?
 Fort bien, je vous Շատ լաւ, շնորհակալ ըմ:
 remercie.

Je vous remercie de Շնորհակալ եմ ձեր ուշաւոր attention. Դըրբութեան համար:

Je suis bien aise de Շատ գոհ եմ ձեզ տեսնեան առաջանքաւոր:

J'ais l'honneur de Պատիւ ունիմ ձեզ բարի օր առաջանքաւոր:

Adieu, monsieur. Մնաք բարեւ, պարո՞ն:

Comment va monsieur votre père? Ի՞նչպէս է ձեր (պարոն) առաջանքաւոր:

It est mort. (Il vient Ահ մեռաւ: առաջանքաւոր:

Il est indisposé depuis Ահ ակար է քանի մը օր ՚ի առաջանքաւոր:

Est-il possible? Ատիկա հնարաւո՞ր է:

C'est incroyable. Ատիկա աներեւակակցէլի է:

J'en suis profondément affligé. Ես խորապէս վշտացած եմ:

Quel dommage! Որքա՞ն ցաւալի է (ափա՞սո՞ւ):

Cela fait trembler. Ատիկա սարսուռ կը պատճառէ:

Cela est terrible. Ատիկա սոսկալի է:

J'en suis bien fâché. Զափազանց կը ցաւիմ:

Cela est bien triste. Ատիկա ցատ տիրալի է:

Cela n'est pas impossible. Ատիկա անհաւանական չէ:

Cela est très possible. Ատիկա ցատ հնարաւոր է:

On devait s'y attendre Այդ բանը սպասելի էր:

C'est un grand malheur. Ատիկա մեծ դժբախտութիւն մըն է:

Parlez-vous français? Ֆրանսերէն կը խօսի՞ք:

Je comprends un peu. Քիչ մը կը հասկնամ:

Parlez un peu plus. Քիչ մը կամաց խօսեցէք:

lentement. Այդպէս է:

Je trouve que c'est Ես կը գտնեմ որ ան դըմական է:

L e commencement Սկզբնաւորութիւնը միշտ է առաջանքաւոր:

Je parle bien mal Ես կը խօսիմ անգլիերէն անգլական է:

Vous parlez trop vite. Դուք շատ արագ կը խօսիք:

Me comprenez-vous Զիս լաւ կը հասկնա՞ք: առաջանքաւոր:

Vous prononcez bien. Լաւ կը հնչէք:

Parlez toujours français. Մըշտ ֆրանսերէն խօսեանք:

C'est une langue très Ատ ցատ օգտակար լեզու առաջանքաւոր:

Vous parlez à merveille. Դուք հիանալի կը խօսիք:

Je ne comprends pas. Զեմ հասկնար:

Ecrivez cela. Գրեցէք այդ:

Merci, monsieur. Շնորհակալութիւն, պարբես:

Il n'y a pas de quoi. Չարժէ, բան ճը չէ:

Je ne peux pas le lire. Ես այս չեմ կրնար կարգալ:

Que voulez-vous? Ի՞նչ կ'ուզէք:

Etes-vous prête? Դուք պատրաստ եք:

Je vous attends ici. Ես ձեզ հսկ սպասեմ:

Venez ici. Հսու եկէ՛ք:

Dépêchez-vous. Շապակեցէք:

Revenez ici. Հսու վերադարձէք:

Tout de suite. Անմիջապէս:

Faites-moi voir. Յոց առւել՛ք:

Qu'est-il arrivé? Ի՞նչ եղաւ:

Jai du pain. Ես հաց ունիմ:

Tu as du fromagé. Դու պանիր ունիս:

Il a du vin. Ան գինի ունի:

Elle a du lait. Եէ կաթ ունի:

Nous avons de la viande. Մենք միս ունինք:

Vous avez de l'eau. Դուք ջուր ունիք:

Ils ont du café. Անոնք սուրճ ունին:

Elles ont de la crème. Անոնք (իգական) սեր ունին:

Ai-je des pommes? Խնձորներ ունի՞մ:

As-tu des poires? Տանձեր ունի՞ս:

A-t-il des cerises? Կեռասներ ունի՞ (ան):

A-t-elle des figues? Թուզեր ունի՞ (նէ):

Avons-nous du sucre? Շաքար ունի՞նք:

Avez-vous du tabac? Ծխախոս ունի՞ք:

Ont-ils un rasoir? Ածելի ունի՞ն: (արական)

Ont-elles des fruits? Պտուղներ ունի՞ն (իդ):

DANS UN HOTEL ՀԻՒՄԱՆՈՅԻ ՄԼ ՄԷՋ

Ou descendez-vous? Ո՞ւր պիտի իջեւանիք:

A quel hôtel allez-vous loger? Ո՞ր հիւրանոցը պիտի ան-
cher?

Non, pas trop չոն շատ սուլ չէ՞:

N'est-il pas trop cher? Եւ լաւ է:

Non, monsieur; pas Ո՞չ, պարոն, շատ սուլ չէ

trop cher et bon.

Est-ce loin de la Կալարանէն հեռո՞ւ է:

Non, monsieur; a Ոչ, պարոն. Հազիւ քանի
quelques pas seulement.

Puis-je aller avec կրնա՞մ ձեզ հետ երթալ:

Il me faut une chambre à coucher. Ճը պէտք ունիմ:

Je désire une chambre կը փափաքիմ պառկե-

bre à coucher.

Pourrions-nous avoir կրնա՞նք ունենալ այս դի-

pour cette nuit չերուայ համար երեք
trois chambres à սենեակ ամէն մէկ մէկ
un lit. մահճակալով:

Nous sommes quatre. Մէնք չորս անձ ենք:
Deux chambres con- երկու իրարու կից սեն-
tigues, s'il est pos- կակ, եթէ հնարաւոր է:
sible.

Quelle chambre dé- Ո՞ւ սենեակը կը փափա-
sirez-vous? քիք:

Une chambre à deux Մէնեակ մը երկու անկող-
lits. նով:

Une chambre mo- Համեստ սենեակ մը մեզ
deste nous suffit. պիտի բաւէ:

Quel serait le prix Ի՞նչ պիտի արժէ օրը:
par jour?

Quel serait le prix Ի՞նչ պիտի արժէ շաբաթը:
par semaine?

Quel est le prix de Ի՞նչ է այս սենեակներուն
ces chambres? դինը:

Comptes-vous rester Երկար մնալու նպաստակ
longtemps? ունիք:

Je reste trois jours Ես երեք օր հոյ կը մնամ:
ici.

Quel est le numéro de Սենեակիս թիւը ո՞ւ մէկն
ma chambre? է:

Monsieur n'a-t-il Արդեօք իրեղիններ չու-
point de bagage? նիք, պար'ն:

Veuillez l'envoyer Համեցէք մէկը զրկել զա-
chercher au plus նոնք բերելու, որքան
tôt possible. հնար է՝ շուտ:
Je vais sortir. Կ'ուզեմ դուրս (փողոցը)
ելնել:

Voici la clef de ma Ահաւասիկ սենեակիս բա-
chambre. նալին:

Voici le registre des Ահաւասիկ ճանրարգներու
voyageurs. անունները արձանագը-
րելու տոմարը:

Voudriez-vous bien Կը փափաքիք արձանա-
vous y inscrire? գրուիլ:

Si quelqu'un me de- Եթէ մէկը հարցնելու ըլ-
mande, dites que լայ զիս, ըսէք որ կը վե-
je serai de retour րադառնամ մէկ ժամէն:
dans une heure.

Cette chambre est Այս սենեակը շատ ցուրտ
très froide. է:

On va chauffer tout Անմիջապէս պիտի տաք-
de suite ցընեն:

Est-il venu quelqu'- Ուեւ մէկը հոյ եկած եւ
un me demander? զիս հարցուցած չէ:

Apportez de l'eau Թարմ ջուր բերէք:
fraîche.

A p o r t e z-moi de Տաք ջուր բերէք:
l'eau chaude.

Je désire me laver Կ'ուզեմ ձեռքերս լուալ:
les mains.

Ou sont les cabinets? Ո՞ւր է արտաքնոցը:

Apportez-moi du sa- Օձառ թերէ՛ք:
von.

Pourrais-je avoir un Կրնա՞մ տաք բաղնիք մը
bain chaud? ունենալ:

Je vais prendre un Կ'ուզեմ բաղնիք մ'առ-
bain. նել:

Je prendrai un bain Ես տաք բաղնիք մը պի-
chaud. տի առնեմ:

L'eau est trop froide. Ջուրը չատ պաղ է:

Avez-vous un jour- Անգլիկանին թերթ մը ու-
nal anglais? նի՞ք:

Apportez-moi du pa- Բերէ՛ք նամակաթուղթ,
pier à lettres,, des գրիչներ եւ մելան:
p l u m e s et de
l'encre.

Je suis indisposé. Ես տկար եմ (արամագը-
րութիւնս վատ է):

Je désire voir un Կ'ուզեմ բժիշկ մը տեսնել:
médecin.

Envoyez en chercher Դրկեցէք մէկը փնտուելու
un tout de suite, բժիշկ մը) անմիջա-
պէս, եթէ կը հաճիք:
s'il vous plaît.

Combien faut-il lui Որքա՞ն պիտի վճարեմ ա-
donner. նոր:

Je désire qu'on mé- Կը փափաքիմ որ զիս ար-
veille à quatre թընցնեն ժամը չորսին:
heures.

SALLE A MANGER

ՄԵԴԱՍՈՒԻՆ

Le déjeuner est-il Նախաճաշը պատրաստ է:
prêt?

Le souper est servi. Բնիքը պատրաստ է:

Je n'ai pas d'appétit. Ախորժակ չունիմ:

Le dîner est-il prêt? Ճաշը պատրաստ է:

Donnez-moi une Աթոռ մը տուէք ինծի:
chaise.

Garçon, un café au Տղա՛յ, կաթով սուրճ մը:
lait.

Donnez-moi du Տուէք ինծի կարագ և
beurre et du miel. մեղր:

Ce pain est rassis. Այս հացը չոր է:

Donnez-moi un san- Ինծի սահտվիչ մը եւ աղ
dwich et du sel. տուէք:

Donnez-moi la carte, Տուէք ինծի ճաշացուցա-
s'il vous plaît. կը, եթէ կը հաճիք:

Monsieur, vous ser- Պարո՛ն, կրնա՞մ ձեզ ա-
virai-je du potage? պուր հրամցնել:

S'il vous plaît; je Եթէ կը հաճիք. Ես այն
l'aime beaucoup. չատ կը սիրեմ:

Je n'ai point de four- Պատառաքաղ չունիմ:
chette.

Donnez-moi une as- Ափոէ մը տուէք ինծի:
siette.

Cette cuillère n'est Այս գղալը մաքուր չէ: pas propre.

Garçon! donnez-moi Տղմ'չ, մաքուր դանակ մը un couteau propre. տուէք ինծի:

Apportez-nous des Խաշած հաւկիթներ բերէք oeufs frais à la ճեղի: coque.

Vous aimez le poisson? Զուկ կը սիրէ՞ք: son?

Oui, monsieur, beau- Այս', պարոն, շատ: coup.

Avez-vous de la Լու դարեջուր ունի՞ք: bonne bière?

Je préfère une demi- Ես կը նախընտրեմ կէս չիշ bouteille de Bor- Պօրտօցի գինին: deaux.

Je mangerai une cô- Ես կ'ուզեմ ուսել ոչխարի telette de mouton. քօթէթ մը:

Voulez-vous des Փաթթաթէս կ'ո՞ւզէք: pommes de terre?

Très volontiers. Հաճովով:

Je mangeraï un peu Կ'ուզեմ քիչ մը պանիր ու- de fromage. տել:

Ce thé est parfait, Այս թէյն հիանալի է, (կա- mais il est un peu սարեալ է), սակայն ին- trop fort pour moi. ծի քիչ մը զօրաւոր կը թուի:

Le thé a un goût Թէյն մասնաւոր (անա- particulier. խորժ) համ մը ունի: La crème est surie. Սերը (կաթը) թթուր է: Je vous demanderai Ես պիտի ինդրեմ ձենէ սկզբ առաջ մէկ գաւաթ թէյ եւս: thé.

Prenez-vous du sucre? Շաքար կը վերցնէ՞ք:

Apportez deux ver- Բերէք երկու բաժակ գի- res de vin, un de սի, մէկը կարմիր եւ rouge et un de միւսը ձերմակ:

blanc.

Apportez-moi des gâ Կարկանդակներ բերէք ին- teaux. ծի:

Garçon, l'addition, Տղմ'չ, հաշիւը տուէք, ե- s'il vous plaît. թէ կը հաճիք:

Vous nous avez très Դուք մեղի շատ լաւ ծա- bien servi. ռայեցիք:

Bonsoir, monsieur. Գիշեր բարի, պարոն:

Je vous souhaite une Հաճելի գիշեր մը կը մաղ- bonne nuit. թէմ ձեղի:

AVEC UN MEDICIN ԲԺԻՇԿԻ ՄՒ ՀԵԾ

Bonjour, monsieur. Բարեւ, պարոն:

Que sentez-vous? Ի՞նչ կը գղաք:

Je me trouve je ne ինքս չեմ գիտեր թէ ի՞նչ- sais comment. պէս եմ:

Je me sens bien ma- Շատ տկար կը զգամ: lade.

Je ne suis pas bien Ամենեւին առողջ չեմ: de tout.

Je sens des douleur Գլխու ցաւ կը զգամ: de tête.

J'ai peine à me tenir Ցաւ ճը կը զգամ, ոսքի sur les jambes. մնալով (ոյժ չունիմ քա-
լելու):

Depuis guand êtes- Ո՞ր աստենէն հիւանդ էք: vous malade?

Depuis trois jours. Երեք օրէն ի վեր:

Comment cela a-t-il Այդ ի՞նչպէս սկսաւ: commencé?

Cela me prit avant- Երէկ չէ առջի օր սարսուս hier par un frisson. ճը զգացի:

J'ai transpiré beau- Ես շատ քրտնեցայ: coup.

J'ai de douleurs dans Գլխու ցաւ ունիմ: la tête.

J'ai sens mal à Ստամոքսիս ճէջ ցաւ կը l'estomac. զգամ:

Je nai rien mangé Երեք օրէն ի վեր բան ճը depuis trois jours. կերած չեմ:

Il me prend des dou- Փորիս ճէջ ցաւ ճը կը բըռ- leurs dans le նէ: ventre.

Monterez-moi votre Յոց տուէք ձեր լեզուն: langue.

Donnez-moi votre Տուէք ինծի ձեր բազուկը: bras.

Vous avez un peu de Քիչ ճը տենդ ունիք: frièvre.

Pouvez-vous prendre Կրնա՞ք գեղահատներ լին- des pilules? զունիլ:

Tâchez de ne point Զանացէք պաղ չառնել: prendre froid.

Ayez seulement soin Միայն հոգ տարէք ձեզ de vous tenir chau- տաք պահելու: dement.

Je me sens beaucoup Ես աւելի լաւ կը զգամ: mieux.

BUREAU DE POSTE ՓՈՍՏԱՏՈՒՆ

Avez-vous du papier Նամակի թուղթ ունի՞ք: à lettre?

Il me faut écrire une Նամակ ճը պիտի գրեմ: lettre.

Avez-vous aussi des Պահարաններ եւս ունի՞ք: enveloppes?

Cette plume ne vaut Այս գրիչը անպէտք է: rein.

Veuillez me prêter Կը համի՞ք ինձի գրիչ մը
une plume? փոխ տալ:

Un papier buvard, Ծծուն թուղթ մը, եթէ կը
s'il vou plait. համիք:

Portez cette lettre à Տարէք այս նամակը փոս-
la poste. տառուն:

Allez demander s'il Գնացէք հարցնել թէ ինձի
y a des lettres համար նամակներ կա՞ն
pour moi. արդեօք:

Est-ce loin d'ici à la Ալստեղէն նամակատուն
poste? հեռո՞ւ է:

Ou est la plus proche Ո՞ւր է ամենէն մօտ նամա-
boîte? կարկղը:

C'est une lettre sim- Ասլիա պարզ նամակ մըն
ple. է:

Il faut recommander Պէտք է պահպանագրել այս
cette lettre. նամակը:

Combien devrais-je Ի՞նչքան պիտի վճարեմ:
payer?

Veuillez peser cette Համեցէք կշռել այս նա-
letter. մակը:

Combien dois-je Ի՞նչքան պիտի վճարեմ
payer pour ce pa- այս ծրաբին համար:
quet?

COIFFEUR — ՍԱՓԹԻՉ

Je voudrais me faire Կը փափաքիմ որ ածիլէք
raser. զիս:

Avez-vous rasoir de Ունի՞ք արդեօք ապահով
sûreté? (սէլֆթի) ածելի մը:

Le rasoir ne coupe Ածելին չկարեր:

pas.

Faites attention! Զգուշ եղէք: Դուք զիս
Vous m'avez coupé կարեցիք: Ես կ'արիւ-
Je saigne. նիմ:

Je laisse pousser ma Մօրուքս պիտի ձգեմ որ
barbe. երկարի:

Rasez les moustaches. Ածիլեցէք պեխերը:

Mes moustaches Պեխերս երկար են:
sons longues

Rafraîchissez-moi les Մազերս կարեցէք:
cheveux.

Courts derrière et Ետեւէն կարճ ըրէք եւ առ-
un peu plus longs ջեւէն քիչ մը երկար:
sur le devant.

Arranges-moi les Մազերս կարգի դրէք:
cheveux.

Faites-moi une raie Այս մազերս բաժնեցէք
a droite. (սանարեցէք):

Combien vous dois- Որքան ձեզ կը պարտիմ:
je?

CORDONNIER — ԿՈՇԿԱԿԱՐ

J'ai besoin d'une Մէկ զուգ կօշիկի պէտք
paire de souliers. ունիմ:

Avez-vous des soul- Պատրաստի կօշիկներ ու-
ieurs tout faits? նի՞ք:

Comment les voulez- Ի՞նչպէս կուզէք, ուե՞ւ թէ
vous, noirs ou jou- դեղին:

Apportez-m'en quel- Բերէք ինծի քանի մը գոյզ
ques paires de ապրէք մեծութեան:
diverses grandeurs.

Pas de talons trop Կրունքները բարձր եւ նեղ
hauts et trop չըլլան:
minces.

Je vais les essayer. Կ'ուզեմ զանոնք փորձէլ:
Permettez que je թո՞ւ կուտաք որ փորձէն
vous les essaie? զանոնք ձեր վրաչ:

Je ne puis pas les Զեմ կրնար սաքիս անցնէլ:
mettre.

Je veux que la peau Կ'ուզեմ որ կաշին ընտիր
soit bonne et sou- եւ փափուկ ըլլաչ:
ple.

Elles me paraissent Անոնք ինծի նեղ կը թուին:
étroites.

Elles me pincent ter- Անոնք սարսափելի կը սեղ-
riblement. մէն:

Préférez-vous peut- Թերեւս կը նախընտրէ՞ք
être des talons en ուետինէ (լսատիկի) կը-
caoutchouc? ըսնիկներ:

Quel est le dernier Ի՞նչ է այս կօշիկներուն
prix de ces souliers? վերջին զինը:

TAILLEUR — ԴԵՐՁԱԿ

Ou peut-on acheter Ո՞ւր կարելի է գնել պատ-
des habits confec- րաստի հաղուստներ:
tionnés?

Montrez-moi vos Յոց տուէք ինծի ձեր նը-
échantillons. մուշները:

Montrez-moi un beau Յոց տուէք ինծի ընտիր
drap. բուրգէ կտոր մը:

De quelle couleur? Ի՞նչ գոյնի:
Noir. Սեւ:

Ceci n'est pas mod- Ամենեւին նոր ձեւի չէ ա-
erne de tout. սիկա:

Le couleur est trop Գոյնը շատ պայծառ է:
claire.

Vous voulez aussi le Դուք ելակ եւ տափառ եւս
gilet et le pantalon? կուզէ՞ք:

Il ne me sied pas Ի՞նչ չափիս չի դար:
bien.

Le pantalon est trop Տափառը շատ նեղ է:
étroit. Այս ձեզի կատարելապէս

Il vous va parfaite- Կը յարժարի:
ment bien.

UN TOUR DANS LA VILLE
ՊՏՈՅՑ ՄԼ ՔԱՂԱՔԻՆ ՄԵՋ

Fait-il froid aujourd' Այսօր ցո՞ւրտ կընէ:
hui?

Non, le ciel est serein. Ո՞չ, երկինքը պայծառ է:
Quel temps fait-il? Օդը ի՞նչպէս է:
Il fait un temps de Գարնանացին օդ է:
printemps.

Il fait aujourd'hui Այսօր ամռան օդ է:
un jour d'été.

Il a neigé tout la Ամբողջ գիշերը ձիւն ե-
nuit. կաւ:

Fait-il du brouillard? Մասսախուղ կա՞զ:

Nous n'avous pas eu Այս տարի ձմեռ չունե-
d'hiver cette année. ցանք:

C'est la saison que Իմ ամենէն շատ սիրած ե-
j'aime le mieux. դանակն է ասիկա:

Y a-t-il quelques Այս քաղաքին մէջ ուեւէ
curiosités dans Հետաքրքրական բաներ
cette ville? կա՞ն:

Quand le servise de Հայ եկեղեցին պաշտա-
l'église arménienne մունքը Ե՞րբիւ սկսի:
se célèbre-il?

Pouvez-vous me dire Կրնա՞ք ինծի ըսել՝ ո՞ր
quel est le chemin ճանապարհով պիտի եր-
pour aller à l'église թաճ Հայոց եկեղեցի:
arménienne?

Quelle direction faut-ի՞նչ ուղղութիւն պիտի
il que je prenne? ընտրեմ:

Ayez la bonté de me Բարի եղէք ինծի ճանան
montrer le chemin. ցուցնելու:

Faut-il t ou r n e r à Պէ՞տք է դէպի աջ դառ-
droite ou à gauche? նաև կամ ձախ:

Y a-t-il des bains Այս քաղաքին մէջ բաղա-
dans cette ville? նիքներ կա՞ն:

Combien de temps Ի՞նչքան ժամանակ պէտք
faut-il pour y aller է մինչեւ հոն ոսքով եր-
à pied? թալու համար:

Rebroussez chemin Ետ դարձէք մինչեւ առա-
jusqu'à la première Ջին անկիւնը:

Tournez a droite. Դարձէք դէպի աջ:
Quels sont les plus Որո՞նք են քաղաքի ամե-
beaux édifices de նէն գեղեցիկ չէնքերը:
la ville?

Ou est l'hôtel de Ո՞ւր է քաղաքապետարա-
ville? նը:

Y a-t-il un théâtre Քաղաքիս մէջ թատրոն
dans la ville? կա՞զ:

C'est tout près d'ici. Այդ շատ ճօմ է այստեղէն:
Ou est le jardin pub-Ո՞ւր է հանրապէն պարտէ-
lic? դը:

Y a-t-il un café Ar- Մօռ տեղ հայկական սըր-
ménien près de là? ճարան մը կա՞զ:

Quel est cet édifice? Այս ի՞նչ չէնք է:
Le musée d'histoire Բնական պատմութեան
naturelle. թանգարանն է:

Ou cette route mène-Այս ճանան ո՞ւր կը տա-
t--elle? նէ:

Vous êtes dans le Դուք ուղիղ ճամբռու զրատ
vrai chemin.

Եք:

Quelle est cette Այս լոնչ եկեղեցի է:
église?

Quel est ce monu- Այս լոնչ յուշարձան է:
ment?

Où est la biblioth- Ո՞ւր է գրադարանը:
èque?

Quelle est cette Այս լոնչ արձան է:
statue?

Dans quelle rue de- Ո՞ր փողոցին ճէջ կը բնակի
meure le consul ամերիկան հիւպատո-
Americain?

Ար:

Est-ce loin d'ici? Այստեղէն հեռո՞ւ է:

Pouvez-vous m'indi- Կրնա՞ք ինծի ցուցնել ա-
quer sa maison? նոր տունը:

ԳՈՐԾԱԾԱԿԱՆ ԲԱՅԵՐ

AVOIR — ՈՒՆԵՆԱԼ

ՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ — ՆԵՐԿԱՅԱ

j'ai ունիմ

tu as ունիս

il a ունի (արական)

elle a ունի (իդական)

nous avons ունինք

vous avez ունիք

ils ont ունին (ար.)

elles ont ունին (իդ.)

ԱՆԿԱՏԱՔ

j'avais	ունէի
tu avais	ունէիր
il (elle) avait	ունէր
nous avions	ունէինք
vous aviez	ունէիք
ils (elles) avaient	ունէին

ԱՆՑԵԱԼ ԱՆՈՐՈՇ

j'ai eu	ունեցալ
tu as eu	ունեցար
il a eu	ունեցաւ
nous avons eu	ունեցանք
vous avez eu	ունեցաք
ils ont eu	ունեցան

ԱՊԱՌՆԻ

j'aurai	պիտի ունենամ
tu auras	» ունենաս
il aura	» ունենալ
nous aurons	» ունենանք
vous aurez	» ունենաք
ils auront	» ունենան

ԱՆՑԵԱԼ ԿԱՏԱՐԵԱԼ

j'eus	ունեցալ
tu eus	ունեցար
il eut	ունեցաւ
nous eûmes	ունեցանք
vous eûtes	ունեցաք
ils eurent	ունեցան

ԳԵՐԱԿԱՏԱՐ

j'avais eu	ունեցած էի
tu avais eu	ունեցած էիր
il avait eu	ունեցած էր
nous avions eu	ունեցած էինք
vous aviez eu	ունեցած էիք
ils avaient eu	ունեցած էին

ՑԱՐԱԿԱՏԱՐ

j'eus eu	ունեցալ
tu eus eu	ունեցար
il eut eu	ունեցաւ
nous eûmes eu	ունեցանք
vous eûtes eu	ունեցաք
ils eurent eu	ունեցան

ԱՆՑԵԱԼ ԱՊԱՌՆԻ

j'aurai eu	ունեցած պիտի ըլլամ
tu auras eu	ունեցած պիտի ըլլաս
nous aurons eu	ունեցած պիտի ըլլամ
il aura eu	ունեցած պիտի ըլլանք
vous aurez eu	ունեցած պիտի ըլլաք
ils auront eu	ունեցած պիտի ըլլան

ՆԵՐԿԱՅ ԹՀԱԿԱՆ

j'aurais	կունենալի
tu aurais	կունենալիր
il aurait	կունենար
nous aurions	կունենալինք
vous auriez	կունենալիք
ils auraient	կունենալին

ԱՆՑԵԱԼ ԹՀԱԿԱՆ

j'aurais eu	ունեցած պիտի ըլլալի
tu aurais eu	ունեցած պիտի ըլլալիր
il aurait eu	ունեցած պիտի ըլլար
nous aurions eu	ունեցած պիտի ըլլալինք
vous auriez eu	ունեցած պիտի ըլլալիք
ils auraient eu	ունեցած պիտի ըլլալին

ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ

aie	ունեցի՛ր
ayez	ունեցէ՛ք
ayons	ունենա՛նք

ՍՏՈՐԱԴԱՍՄԱԿԱՆ — ՆԵՐԿԱՅ

que j'ait	որ ունենած
que tu aies	որ ունենայ
que nous ayons	որ ունենանք
que vous ayez	որ ունենաք
qu'ils aient	որ ունենան

ՆԵՐԿԱՅ

que j'ai eu	որ ունեցած ըլլամ
que tu aies eu	որ ունեցած ըլլաս
qu'il ait eu	որ ունեցած ըլլայ
que nous ayons eu	որ ունեցած ըլլանք
que vous ayez eu	որ ունեցած ըլլաք
qu'il aient eu	որ ունեցած ըլլան

ԱՆՑԵԱԼ

que j'eusse	որ ունենայի
que tu eusses	որ ունենայիր
qu'il eût	որ ունենար
que nous eussions	որ ունենայինք
que vous eussiez	որ ունենայիք
qu'ils eussent	որ ունենային

ԳԵՐԱԿԱՏԱՐ

que j'eusse eu	որ ունեցած ըլլամի
que tu eusses eu	որ ունեցած ըլլամիր
qu'il eût eu	որ ունեցած ըլլար
que nous eussions eu	որ ունեցած ըլլամինք
que vous eussiez eu	որ ունեցած ըլլամիք
qu'ils eussent eu	որ ունեցած ըլլամին
ayant	ունեցող, ունենալող
ayant eu	ունեցած ըլլալող

ԲԱՅԱՍԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅ

je n'ai pas	չունիմ
tu n'a pas	չունիս
il n'a pas	չունի
nous n'avons pas	չունինք
vous n'avez pas	չունիք
ils n'ont pas	չունին
je n'avais pas	չունէի
je n'eus pas	չունեցաս
je n'ai pas eu	չունեցալ
je n'avais pas eu	ունեցած չէի
je n'aurai pas eu	ունեցած
n'arie pas	պիտի չըլլամ
n'avez pas	ճի՛ ունենար
n'ayez pas	ճի՛ ունենաք

ՀԱՐՑԱԿԱՆ — ՆԵՐԿԱՅ

ai-je?	ունի՞մ
as-tu?	ունի՞ս
a-t-il?	ունի՞ (ար.)
a-t-elle?	ունի՞ (իդ.)
avons-nous?	ունի՞նք
avez-vous?	ունի՞ք
ont-ils,	ունի՞ն (ար.)
ont-elles?	ունի՞ն (իդ.)
n'ai-je pas?	չունի՞մ
n'as-tu pas?	չունի՞ս
n'a-t-il pas?	չունի՞ (ար.)
n'avons-nous pas?	չունի՞նք
n'avez-vous pas?	չունի՞ք
n'ont-ils pas?	չունի՞ն

Անկատար՝ n'avais-je pas? չունէի՞
 Կատարեալ՝ n'eus-je pas? չունեցա՞յ
 Ապանի՝ n'aurai-je pas? պիաի չունենա՞մ
 Անորոշ՝ n'ai-je pas eu? չէի՞ ունեցած
 Գերակատար՝ n'avais-je pas eu? չունեցա՞յ

ETRE — ԲԱՐԱԿ

ՍԱՀՄԱԿԱԿԱՆ — ՆԵՐԿԱՅ

je suis	եմ
tu es	ես
il est	է (ար.)
elle est	է (իդ.)

nous sommes	ենք
vous êtes	եք
ils ont	են
elles ont	են

ՊԱՐԶԱՎԱԾԱՐ

j'étais	էի
tu étais	էիս
il était	էր
nous étions	էինք
vous étiez	էիք
ils étaient	էին

ԿԱՏԱՐԵԱԼ

je fus	եղար
tu fus	եղաս
il fut	եղաւ
nous fûmes	եղանք
vous fûtes	եղաք
ils furent	եղան

ԲԱՂԱԴՐԵԱԼ ԱՆԿԱՏԱՐ

j'ai été	եղայ
tu as été	եղար
il a été	եղաւ
nous avons été	եղանք
vous avez été	եղաք
ils ont été	եղան

ԳԵՐԱԿԱԿԱՆ

j'avais été	Եղած էի
tu avais été	Եղած էիր
il avait été	Եղած էր
nous avions été	Եղած էինք
vous aviez été	Եղած էիք
ils avaient été	Եղած էին

ՅԱՐԱԿԱԿԱՆ

j'eus été	Եղայ
tu eus été	Եղար
il eut été	Եղաւ
nous eûmes été	Եղանք
vous eûtes été	Եղաք
ils eurent été	Եղան

ԱՊԱՌՆԻ ԱՆՑԵԱԼ

j'aurai été	Եղած պիտի ըլլամ
tu auras été	Եղած պիտի ըլլաս
il aura été	Եղած պիտի ըլլայ
nous aurons été	Եղած պիտի ըլլանք
vous aurez été	Եղած պիտի ըլլաք
ils auront été	Եղած պիտի ըլլան

ՆԵՐԿԱՅ ԹԷԿԱԿԱՆ

je serais	պիտի ըլլամի
tu serais	պիտի ըլլամիր
il serait	պիտի ըլլամր
nous serions	պիտի ըլլամինք
vous seriez	պիտի ըլլամիք
ils seraient	պիտի ըլլամին

ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ

sois	Եղի՛ր
soyez	Եղի՛ք
soyons	ըլլա՛նք

ՍՏՈՐԱԴԱՍԱԿԱՆ — ՆԵՐԿԱՅ

que je sois	որ ըլլամ
que tu sois	որ ըլլաս
qu'il soit	որ ըլլայ
que nous soyons	որ ըլլանք
que vous soyez	որ ըլլաք
qu'ils soient	որ ըլլան

ԱՆԿԱՏԱՐ

que je fusse	որ ըլլամի
que tu fusses	որ ըլլամիր
qu'il fut	որ ըլլամր

que nous fussions   "ր ըլլայինք
que vous fussiez   "ր ըլլայիք
qu'ils fussent   "ր ըլլային

ԱՆՑԵԱԼ

que j'aie été   որ եղած ըլլամ
que tu aies été   որ եղած ըլլամ
qu'il ait été   որ եղած ըլլաչ
que nous ayonsété   որ եղած ըլլանք
que vous ayez été   որ եղած ըլլաք
qu'ils aient été   որ եղած ըլլան

ԳԵՐԱԿԱՍԱՐ

que j'eusse été   որ եղած ըլլայի
que tu eusses été   որ եղած ըլլայիր
qu'il eût été   որ եղած ըլլար
que nous eussions été   որ եղած ըլլայինք
que vous eussiez été   որ եղած ըլլայիք
qu'ils eussent été   որ եղած ըլլային

ՀԱՐՑԱԿԱՆ ՍՈՀՄԱՆԱԿԱՆ — ՆԵՐԿԱՅ

je ne suis pas   չեմ
tu n'es pas   չես
il n'est pas   չէ
nous ne sommes pas չենք
vous n'êtes pas   չէք
ils ne sont pas   չեն

Անկատար՝   je n'étais pas չէի
Կատարեալ՝   je ne fus pas չեղաւ
Անորոշ՝   je n'ai pas été չեղաւ
Գերակատար՝   je n'avais pas été չի եղած
Ապառնի՝   je ne serai pas չպիտի ըլլամ
Հրամական՝   ne sois pas ճի՛ ըլլար
                        ne soyez pas ճի՛ ըլլաք
                        ne soyons pas չըլլա՛նք

ՀԱՐՑԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏԱԿԱՆ — ՆԵՐԿԱՅ

suis-je?	<i>L^oմ</i>
es-tu?	<i>L^oս</i>
est-il?	<i>L^o (ար.)</i>
est-elle?	<i>L^o (իդ.)</i>
sommes-nous?	<i>L^oնք</i>
êtes-vous?	<i>L^oք</i>
sont-ils?	<i>L^oն (ար.)</i>
sont-elles?	<i>L^oն (իդ.)</i>

Անկատար՝   étais-je?   չի^o
Կատարեալ՝   fus-je?   չեղա՞ւ
Անորոշ՝   ai-je été?   չեղա՞ւ
Գերակատար՝   avais-je été?   եղա՞ծ չի^o
Ապառնի՝   serai-je?   պիտի ըլլա՞մ

ՀԱՐՑԱԿԱՆ ԲԱՑԱՍԱԿԱՆ — ՆԵՐԿԱՅ

ne suis-je pas?	<i>L^oմ</i>
n'es tu pas?	<i>L^oս</i>

n'est-il pas? չէ՞ (ար.)

n'est-elle pas? չէ՞ (իդ.)

Անկատար՝ n'étais-je pas? չէի՞

Կատարեալ՝ ne fus-je pas? չեղա՞յ

Անորո՞շ՝ n'ai-je pas été? չեղա՞յ

Գերակատար՝ n'avais-je pas été? չէի՞ եղած

Ապասնի՝ ne serai-je pas? չպիսի՞ ըլլած

AIMER — Սիրել

ՆԵՐԿԱՅ

j'aime	j'ai aimé
tu aimes	tu as aimé
il aime	il a aimé
nous aimons	nous avons aimé
vous aimez	vous avez aimé
ils aiment	ils ont aimé

Հրամակական՝ aime սիրէ'
aimez սիրեցէ'ք qu'il aimeոր սիրէ'թո՞ղ սիրէ'
qu'ils aiment թո՞ղ սիրեն aimons սիրենք:

ԱՊԱՄՆԻ

j'aimerai	պիսի սիրեմ
tu aimeras	պիսի սիրես
il aimera	պիսի սիրէ
nous aimerons	պիսի սիրենք
vous aimerez	պիսի սիրէք
ils aimeront	պիսի սիրեն

ALLER — ԵՐԹՈՒԼ

ՆԵՐԿԱՅ

je vais	j'allais
tu vas	tu allais
il va	il allait
nous allons	nous allions
vous allez	vous alliez
ils vont	ils allaient

VENIR — ԳՈՒԼ

ՆԵՐԿԱՅ

je viens	je venais
tu viens	tu venais
il vient	il venait
nous venons	nous venions
vous venez	vous veniez
ils viennent	ils venaient

DIRE — ՔՈՅԵԼ

ՆԵՐԿԱՅ

je dis	je disais
tu dis	tu disais
il dit	il disait
nous disons	nous dissions
vous dites	vous disiez
ils disent	ils disaient

MANGER — ԱԲՏԼ

ՆԵՐԿԱՅ	ԱՆՑԵԱԼ
je mange	je mangeais
tu manges	tu mangeais
il mange	il mangeait
nous mangeons	nous mangions
vous mangez	vous mangiez
ils mangent	ils mangeaient

BOIRE — ԽՄԵԼ

ՆԵՐԿԱՅ	ԱՆՑԵԱԼ
je bois	je buvais
tu bois	tu buvais
il boit	il buvait
nous buvont	nous buvions
vous buvez	vous buviez
ils boivent	ils buvaient

SAVOIRE — ԳԻՏՆԱԼ

ՆԵՐԿԱՅ	ԱՆՑԵԱԼ
je sais	je savais
tu sais	tu savais
il sait	il savait
nous savons	nous savions
vous savez	vous saviez
ils savent	ils savaient

PARLER — ԽՈՍՀԼ

ՆԵՐԿԱՅ	ԱՆՑԵԱԼ
je parle	je parlais
tu parles	tu parlais
il parle	il parlait
nous parlons	nous parlions
vous parlez	vous parliez
ils parlent	ils parlaient

LIRE — ԿԱՐԴԱԼ

ՆԵՐԿԱՅ	ԱՆՑԵԱԼ
je lis	je lisais
tu lis	tu lisais
il lit	il lisait
nous lisont	nous lisions
vous lisez	vous lisiez
ils lisent	ils lisaien

ECRIRE — ԳՐԵԼ

ՆԵՐԿԱՅ	ԱՆՑԵԱԼ
j'écris	j'écrivais
tu écris	tu écrivais
il écrit	il écrivait
nous écrivons	nous écrivions
vous écrivez	vous écriviez
ils écrivent	ils écrivaient

PAYER — ՎՃԱՐԵԼ

ՆԵՐԿԱՅ

je paye	je payais
tu payes	tu payais
il paye	il payait
nous payons	nous payions
vous payez	vous payiez
ils payent	ils payaient

ԱՆՑԵՍԼ

POUVOIR — ԿԱՐՈՒՂԱՆՈՒԼ

ՆԵՐԿԱՅ

je peux (puis)	je pouvais
tu peux	tu pouvais
il peut	il pouvait
nous pouvons	nous pouvions
vous pouvez	vous pouviez
ils peuvent	ils pouvaient

ԱՆՑԵՍԼ

VOULOIR — ՈՒԶԵԼ

ՆԵՐԿԱՅ

je veux	je voulais
tu veux	tu voulais
il veut	il voulait
nous voulons	nous voulions
vous voulez	vous vouliez
ils veulent	ils voulaient

ԱՆՑԵՍԼ

VOIR — ՏԵՍՈՒԼ

ՆԵՐԿԱՅ

je vois	je voyais
tu vois	tu voyais
il voit	il voyait
nous voyons	nous voyions
vous voyez	vous voyiez
ils voient	ils voyaient

ԱՆՑԵՍԼ

DORMIR — ՔՆԱՆՈՒԼ

ՆԵՐԿԱՅ

je dors	je dormais
tu dors	tu dormais
il dort	il dormait
nous dormons	nous dormions
vous dormez	vous dormiez
ils dorment	ils dormaient

ԱՆՑԵՍԼ

RECEVOIR — ՍՏԱՆՈՒԼ

ՆԵՐԿԱՅ

je reçois	je recevais
tu reçois	tu recevais
il reçoit	il recevait
nous recevons	nous recevions
vous recevez	vous receviez
ils reçoivent	ils recevaient

ENVOYER — ՈՒՂԵՑՈԿԵԼ

ՆԵՐԿԱՅՑ

j'envoie	j'envoyais
tu envoies	tu envoyais
il envoie	il envoyait
nous envoyions	nous envoyions
vous envoyez	vous envoyiez
ils envoient	ils envoyaien

ԳՈՐԾԱԾԱԿԱՆ ԲԱՑԵՐ

vivre	ապրել
suffire	բաւել
nuire	վնասել
suivre	հետեւել
taire	լռել
naître	ծնանիլ
conclure	եզրակացնել
mettre	դնել
conduire	վարել
prendre	կախել
répondre	պատասխանել
vendre	ծախել
appeler	կանչել
mentir	ստեղծել
connaître	ճանչնալ
perdre	կորսնցնել

vaincre	յաղթել
coudre	կարել
vouloir	կարենալ
pouvoir	ցանկալ
savoir	գիտնալ
voir	տեսնել
recevoir	ընդունիլ
attendre	սպասել
entendre	լսել
défendre	պաշտպանել
payer	վճարել
chercher	փնտռել
commencer	սկսել
jeter	նետել
changer	փոխել
sortir	ելնել
sentir	զգալ
dormir	ննջել, քնանալ
vêtir	հագնել
fuir	փախչել
finir	աւարտել
penser	մտածել
adorer	պաշտել
casser	կոտրել
visiter	այցելել
examiner	քննել
pêcher	ձուկ որսալ
partir	ճեկնել

rentrer	ՃՄՆԿԼ
claindre	ՎԱԽՆԱԼ
descendre	ԻՋՆԵԼ
combattre	ԱՊԱՏԵՐԱՊՃՒԼ
rompre	ԿՊԱՐԵԼ
attacher	ԿԱՊԵԼ
disparaître	ԱՆՀԵՍՏԱՆԱԼ
joindre	ՃԻԱԳԻՆԵԼ
servir	ԾԱՌԱՅԵԼ
haïr	ԱՄԵԼ
percevoir	ԸՆԴԲՈՒՆԵԼ
décevoir	ԻՄԱՐԵԼ

LA MARSEILLAISE

Allons enfants de la patrie,
Le jour de gloire est arrivé!
Contre nous de la tyrannie
L'étandard sanglant est levé! (bis)
Entendez-vous dans les campagnes
Mugir ces féroces soldats?
Ils viennent jusque dans nos bras
Egorger nos fils, nos compagnes.

Aux armes, citoyens.
Formez vos bataillons!
Marchons! Marchons!
Qu'un sang impur
Abreuwe nos sillons!

Que veut cette horde d'esclaves,
De traitres, de rois conjurés?
Ces fers dès longtemps préparés? (bis)
Français! pour nous, ah! quel outrage!
Quel transports il doit exciter!
C'est nous qu'on ose méditer
De rendre à l'antique esclavage!
Aux armes, etc.

Ա. ՄԱՐՍԻՑԵԼԶ

Արի՛ք, որդիք դուք հայրենեաց,
Հասեալ է արդ մեզ օր փառաց.

Դրօշ բըոնութեան լարիւնթաթաւ
Կանգնի ընդդէմ մեր դիմադրաւ:
Լըւտ⁰ ի պաշտ պատերազմաց
Զահեղ գոչիւն վայրադ զօրաց,
Դան խողխողել ի գիրկըս ձեր
Զորդիս, կահաց ձեր ի սուսեր:

Հա՛պ՝ օ՛ն, ի զէն, քաղաքացի՛ք,
Կազմել ըզգունդ քաջամարտիկ.
Օ՛ն, դիմեցուք տալ ի լազուրդ
Դաշտաց մերոց զարիւն անսուրբ.

Զի՞նչ կամի այդ հրոսակ գերեաց,
Մատնիչ, դաւոդ թազաւորաց.
Ո՞ւմ այդ անուր և անարդ շըղթաչ,
Ո՞ւմ ի վաղուց պատրաստեալ կաչ:
Զի՞նչ նախատի՛նք մեզ, Փրանսացիք,
Յորպիսի՞ յոցս վառիլ պարտիմք.
Մատնել ըզմեղ վատք յանդընին
Ի գերութեան անդ ի նախկին:

Հա՛պ՝ օ՛ն, ի զէն, քաղաքացիք եւն.

POUR LES SOLDATS

ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

EN MER — ԾՈՎՈՒ ՎՐԱՅ

Y a-t-il un service de Գոյսութիւն ունի՞ չողենա-
bateaux à vapeur ւալին Հաղորդակցու-
d'ici à Naples? թիւն մը այստեղէն մին-
չև Նավօլի:

A quelle heure le bat- Ժամը քանիի՞ն չողենաւը^r
eau à vapeur part- կը մեկնի:

il?
A quelle heure le Կաղը առաւօտ ժամը քա-
bateau à vapeur նիի՞ն չողենաւը կը մեկ-
part-il demain նի:
matin?

Combien de jours Քանի՞օրուայ մէջ ան Սե-
lui fait-il pour ar- լանիք կը հասնի:
river à Salonique?

A quelle heure arri- Ժամը քանիի՞ն Իզիր կը
verons-nous à Հասնինք:
Smyrne?

Cette rivière est-elle Ալս գետը նաւագնա-
navigable? թեան լարմա՞ր է:

De combien sommes- Ի՞նչքան Հեռու կը մնանք
nous encore éloig- առակաւին կ. Պօլսէն:
nés de Constanti-
nople?

Quel est le nom de Ալս տեղին անունը ի՞նչ է:
cet endroit?

Comment lappelez- Ի՞նչպէս կը կոչեք ան:
vous?

Pourrais-je débarquer Կրնա՞մ Տրապիզոնի մէջ
à Trébizonde? ցամաք ելնել:

Il y a trop de vent. Զօրեղ քամի կը փէք:

Il y a trop de broui- Սաստիկ մառախուզ կայ:
llard.

Quel nom porte cette Ի՞նչ է այս լեռան անունը:
montagne?

L'île dont nous app- Այն կղզին, որուն կը մօ-
r o c h o n s est-elle տեսանք՝ մէ՞ծ է:
grand?

Regardez, un cercle Նայեցէ՞ք, ամրութիւննե-
de forts! րու շարք մը:

Est-il permis d'en Կը թուղարսութի՞ ներսը
visiter l'intérieur? պառատի երթալ:

Non, monsieur. Ո՛չ, պարոն:

Voici le quai. Ահաւասիկ եղերքի քարա-
փը:

La flotte Նաւատորմիվը

Un vaisseau de guerre Թագմանաւ մը

Une frégate cuirassée Զբահաւոր մը

Le vaisseau amiral Ծովակալի ուղմանաւը

Un vaisseau de Փոխադրանաւ մը
transport

Un vaisseau mar- Առեւարանաւ մը
chand

Un bateau à vapeur Շոգենաւ մը

Une chaloupe canon- Թնդանօթաձիկ մակոչկ մը
nière.

Un bateau pêcheur. Ձկնորսանաւ մը

Un convoi. Ուղեկից (պահակ) նաւ մը

Un chef d'escadre. Նաւատորմիվ մը Հրա-
մանատար

Un amiral. Ծովակալ մը

Un vice-amiral Տեղակալը

Le lieutenant Փոխ-ծովակալ մը

Le capitaine Նաւապետը

L'équipage Նաւաստիներ

Les matelots Նաւաստիներ

Un marin Նաւաստի մը

Un soldat de marine Ծովակին զինուոր մը

Les voiles Առագաստները

Le mât Կայմը

La boussole Կողմացուցը

L'ancre Խարիսխը

La cabine Խցիկ (նաւավին սենեակ)

Les flammes Դրօշակ

Le naufrage Բնկղմուճ

Le phare Փարոս

DEBARQUEMENT — ՅԱՄԱՔ ԵԼՆԵԼ

Quelle est cette ville? Այս ի՞նչ քաղաք է:

Le Havre. Հավր:

Vous êtes Français. Դուք Փրանսացի եք:

Je suis un Arménien. Ես հայ մըն եմ:

Bonjour, monsieur! Բարեւ, պարոն:

Bonsoir, mon ami! Բարի երեկոյ, իմ բարե-
կամ:

Bonjour, camarade! Բարի օր, ընկերություն:
(զինակից):

Vive la France! Կեցցէ Ֆրանսան:

Pouvez-vous me dire au régiment
régiment au régiment
Arménien? Կոնա՞ք զիս առաջնորդել
գետի հայկական զօրա-
գունդը:

Avez-vous vu des soldats français? Սացի զինուորներ:

Non, mon ami. Ոչ, իմ բարեկամ:

Oui, mon camarade, Այո՛, իմ ընկեր. այս զե-
traversez cette rivière առ անցէք եւ դուք զանոնք
et vous les trou կը գտնէք:
verez.

Suivez le fil télé- Հեռագրաթելի ուղղու-
graphique. թեամբ զնացէք:

Je suis d' l'infanterie. Ես հետեւակ գունդէն եմ:

Il est de la cavalerie. Անիկա հեծելագունդէն է:

Nous sommes de l'ar- Մենք թնդանօթաձիգ
tilerie. գունդին կը պատկա-
նինք:

Etes-vous Français? Դուք ֆրանսացի՞՞ք:

Non, monsieur, je Ո՛չ, պարոն, ես հայ եմ:-
suis Arménien.

Où sont les soldats Ո՞ւր են անդիմական զին-
Anglais? ուղիները:

Ils sont à la guerre. Անոնք պատերազմի մէջ
են:

Le général français Յրանսական զօրավարը
et le colonel anglais (Général) եւ անդլիա-
sont à la guerre. կան զնդապետը պատե-
րազմի մէջ են:

Il suis en France. Ես ֆրանսակի մէջ եմ:
Vous êtes en Ang- Դուք Անգլիու մէջ էք:
leterre.

Nous sommes Alliés. Մէնք Դաշնակիցներ ենք:

Qui êtes-vous? Դուք ո՞վ էք:

Je suis d'artillerie. Ես թնդանօթաձիգ եմ:

Venez ici, mon vieux! Հոս եկէք, իմ ծերուկս
(մտերիմ հին բարեկամ)

Voilà deux soldats Աշաւասիկ երկու անդլիա-
Anglais. ցի զինուորներ:

Savez-vous combien Գիտէ՞ք արդեօք որքան
de soldats sont զինուորներ վիրաւոր-
blessés?

Avez-vous de bonnes Ռազմաճակատէն բարի ի
nouvelles de la լուրեր ունի՞ք:
ligne de feu?

Ou voulez-vous aller? Ո՞ւր կ'ուզէք երթալ:

Quand partons-nous? Ե՞րբ պիտի երթանք (մեկ-
նինք):

Les soldats viennent. Զինուորները կ'ուգան:

Restons-nous ici? Հոս պիտի մնա՞նք (հոս
մնա՞նք):

Pardon, monsieur! Ներողութիւն, պարո՞ն:

Je ne vous compends *ես ձեզ չեմ հասկնար:*
pas.

Nous sommes de *ՄԵՆՔ Հին ընկերներ ենք:*
vieux camarades.

Je suis très fatigué. *Ես շատ լողնած եմ:*

J'ai faim. *Անօթի եմ:*

J'ai soif. *Ծարաւ եմ:*

Nous sommes très *ՄԵՆՔ շատ լողնած ենք:*
fatigués.

Nous avons faim. *Անօթի ենք:*

Nous avons soif. *Ծարաւ ենք:*

Je ne comprends pas *Բառ մը չեմ հասկնար:*
un mot.

Voulez-vous le ré- *Կը հաճի՞ք կրկնել:*
péter, s'il vous
plaît?

Comment cela s'ap- *Ասիկա ի՞նչպէս կը կոչուի*
pell-t-il en fran- *ֆրանսերէն:*
çais?

Nous allons rester *ՄԵՆՔ առաջ օր կը մնանք:*
pendant dix jours.

Nous restons ici cette *Այս գիշեր հոս կը մնանք:*
nuit.

Je veux fumer. *Կուղիս ծխել:*

Je veux dormir. *Կուղես քնանալ:*

Venez a la gare! *Դէպէ եցկաթուղիի կայս-*
րանը եկք:

A l'hôtel. *Դէպի հիւրանոցը:*

A la caserne. *Դէպի զօրանոցը:*

Le bivouac. *Բացովեալ բանակատեղ:*

Au revoir! *Յաւսութիւն:*

LA CAMPAGNE — *ՊԱՏԵՐԱԶՄ (ԱՐՃԱՒԱՆՔ)*

Quelle heure est-il? *Ո՞ր ժամն է:*

Il est deux heures *Երկութիւն տասը կ'ուղէ:*
moins dix.

Il est dix heures et *Տասը եւ կէսն է:*
demie.

Il est minuit. *Կէս դէշեր է:*

Savez-vous ou vous- *Գիտէ՞ք թէ ո'ւր կը գըստ-*
êtes? *նուիք:*

Je suis avec mes amis. *Բարեկամներու հետն եմ:*

Allons-nous au nord *Դէպի հիւսի՞ս թէ հարա-*
ou au sud? *կ'երթանք:*

En route! *Դէպի ճանապարհ!*

Venez-ici et passez *Հոս եկք եւ այնտեղով*
par là. *անցէ՞ք:*

Est ce que la route *Ճաճրան վէր կ'ելնէ:*
monte?

Dépêchez-vous. *Շուապեցէ՞ք:*

Traversons nous des *Գետերէն պիտի անցնի՞նք:*
fleuves?

Puis-je passer par *Կրնա՞մ ալստեղէն անցնիլ:*
ici?

Nous sommes une Գիշերապահներ լիք: patrouille.
 Je suis la sentinelle. Պահակ եմ:
 Les officiers de l'état Սպայտակուտի սպաներ: major.
 Donnez à manger au Զիւրը կերակրեցէք: chevaux!
 Attelez les chevaux! Զիւրը լծեցէք:
 Faites venir les che- Զիւրը բերէք: vaux!
 Dételez les chevaux! Զիւրը քակեցէք:
 Les chevaux sont Զիւրը լողնած են: fatigués.
 Mon cheval est souf-իճ ձին հիւանդ է: frant.
 Mon cheval a perdu Զիս մէկ պայտը կորսին- un fer. ցուց:
 Avez-vous entendre Թնդանօթներուն ոք ո ո ը des canons? լսեցի՞ք:
 Allons au galop! Սրարշաւ լրթա՛նք (քշէ՛նք սրարշաւ):
 Avez-vous vu des Թիւրքերը տեսա՞ք: Turcs?
 Ils sont Allemands. Անոնք Գերմանացի են:
 J'ai vu de nos hom- Մէք մարդոցնէ ոմանք տե- mes. սալ:

L'ennemi est-il près? Թշնամին մօ՞տ է: Ils viennent par ici. Անոնք ալս ուղղութեամբ կուգան:
 Ecoutez, camarades! Լոէ՛ք, ընկերներ:
 J'entends les canons. Թնդանօթի ձայնը կը լսեմ:
 Une alarme! Վասանդի նշան!
 Avez-vous vu des Հետախուզակ (լրտես) եւ զինուռներ տեսա՞ք:
 Il sont près. Անոնք մօտ են:
 Apprêtez-vous! Պատրաստ եղէ՛ք:
 Ils ont commencé le Անոնք սկսեցին կրակել: feu.
 Nous allons attaquer. Պիտի լարձակինք:
 Ils avancent. Անոնք առաջ կուգան:
 Ils reculent. Անոնք ետ կ'երթան:
 Sonnez l'avance! Հնչէ՛ք (նշան տուէք) ա- սլի առաջ՝:
 Sonnez la retraite! Հնչէ՛ք դէպի ետ:
 Avancez! Առաջացէ՛ք, առաջ՝:
 Reculez! Ետ քաշուեցէ՛ք, ետ:
 Marchez! Բալեցէ՛ք, առաջ՝:
 Courez! Վաղեցէ՛ք:
 Plus vite! Աւելի առաջ՝:
 Plus lentement! Աւելի կածա՛ց:
 Rangez-vous! Շարուեցէ՛ք:
 Halte! Կանդ առէ՛ք. դադա՛ր:
 Restez tranquille! Հանգիստ կեցէ՛ք:
 L'artillerie tire. Թնդանօթները կը կրակեն:

Détruisez le pont! Կամուրջը քանդեցէ՛ք:
 Voici l'ennemi; at- ԱՀա թշնամին, սածա-
 taquez! կուեցէ՛ք:
 Attention, un obus! Զգուշութի՛ւն, ոռումք մը
 կուղալ:
 Prenez leur position. Գրաւեցէ՛ք իրենց գիրքե-
 րը:
 J'entends un aéro- Սաւառնակի ձայն մը կը
 plane. լսեմ:
 Trois dirigeables. Երեք օդանաւեր:
 Un aéroplane avance. Սաւառնակ մը կը մօտե-
 նալ:
 Regardez, mon ami Նայէ՛, իմ բարեկամ, ձե-
 un Zeppelin. փելին մը:
 Il laisse tomber des Անիկա ոռումքեր կը թափէ՛:
 bombs.
 Il descend. Վար կ'իջնէ՛:
 Il s'en va. Կը փախի:
 Il est tombé. Վար ինկաւ:
 Prenez les canons! Գրաւեցէ՛ք թնդանօթնե-
 րը:
 Allez à droite. Շարժուեցէ՛ք դէպի աջ:
 Courez à gauche! Վաղեցէ՛ք դէպի ձախ:
 A genou! Ծունկի՛ վրալ:
 Baissez la tête! Գլուխնիդ վա՛ր:
 Couchez-vous! Պառկեցէ՛ք:
 En marche! Յառա՛ջ:
 Prenez les tranchées! Խրամները գրաւեցէ՛ք:

Mettez les canons Թնդանօթները աւրեցէք
 hors de combat! անդործածելի ըրէք:
 A la baïonnettes! Սուբիններո՛վ:
 L'ennemi recule. Թշնամին կը նահանջէ:
 Nous sommes sur leur Մենք անոնց կողքի վրան
 flanc. կը դանուինք:
 Il faut attaquer par Պէտք է յարձակուիլ ե-
 derrière. մեկն:
 Nous sommes en- Մենք վրձապատռած ենք:
 tourés.
 Restez près de vos Զեր ձիերուն քովը կեցէք:
 chevaux.
 Il faut reculer. Պէտք է նահանջենք:
 Il courrent vers nous. Անոնք մեր վրան կ'արշա-
 ւեն:
 En marche! Առա՞ջ:
 Ils se rendent! Անոնք կը յանձնուին:
 Déposez les armes! Զէնքերը վար նետէ՛ք:
 Levez les mains! Զեռքերը վե՛ր:
 Vous êtes mon pri- Դուք իմ գերին էք:
 sonnier.
 Mon diable! je suis Հէ՛յ, իմ սատանա՛յ, չան
 fatigué comme un պէս լողնած եմ:
 chien!
 Avez-vous du tabac, Ելսախոս ունի՛ք, ընկեր:
 camarade?
 Oui, mon vieux. Այո՛, իմ ծերուկու ըն-
 կեր:

Des allumettes, s'il կուցկի, եթէ կը հաճիք: vous plait.
 Voici du bon pain, Ահաւասիկ աղուոր հաց մը et de la viande. եւ միս:
 Donnez-moi à boire. Խճկվք տուեցէք:
 Donnez-moi de l'eau Զուր տուեցէք:
 Au secours! Օդնութիւն:
 Je suis blessé! Ես վիրաւորուած եմ:
 Je suis frappé. Ես զարնուած եմ:
 Aidez-moi! Օդնեցէք ինձ:
 Ou êtes-vous blessé? Ի՞նչ տեղէն վիրաւորուած էք:
 J'ai la jambe cassé. Սրունքս կոտրուած է:
 J'ai mal à l'oeil. Սէքիս մէջ ցաւ մը ունիմ:
 J'ai mal à la main Սէ ձեռքիս մէջ ցաւ մը ու- droite. նիմ:
 J'ai mal au genou. Ծունկս կը ցաւի:
 Cherchez le médecin. Բժիշկը փնտուեցէք:
 Bandez-moi la main. Զեռքս կապեցէք:
 N'ayez pas peur. Մի՛ վախնաք:
 Reposez vous main. Ալժմ հանգստացէք:
 tenant.
 Merci ma soeur, je Շնորհակալութիւն, ի ս vous suis bien ob- քո՛յր, ես շատ երախ- ligé. տապարտ եմ ձեզ:
 Vous m'avez-souvé Դուք կեանքս փրկեցիք:
 la vie.
 Je me sens mieux. Աւելի լաւ կ'զգամ:

Pouvons-nous mar- Կրնա՞նք մինչեւ հիւան- cher jusqu'à 'hôpi- դանոց երթալ:
 tal?
 Non, vous pouvez Ո՛չ, դուք կրնաք վաղը aller demain. Երթալ:
 Il faut le porter à Պէտք է ան հիւանդանոց l'hôpital. տանիլ:
 Portez le doucement. Տարէ՛ք ան մեղմօրէն:
 Donnez-lui premier Առաջին օգնութիւնը իրեն secours. ըրէ՛ք:
 Portez-le hors de feu. Կոռուպաշտէն հեռացու- յէ՛ք:
 Arrêtez le saigne- Արիւնահոսութիւնը դադ- ment. րեցուցէք:
 Soulevez-le. Բարձրացուցէք:
 Donnez-lui un stimu- Գրգռիչ զեղ մը տուէք ա- lant. նոր:
 Ce n'est pas grave. Ասիկա վտանգաւոր չէ:
 C'est grave. Ասիկա վտանգաւոր է:
 Il a perdu connai- Ասիկա մարեցաւ:
 ssance.
 Il se meurt. Ասիկա կը մեռնի:
 Il est mort. Ասիկա մեռաւ:
 Enterrez les morts! Մեռելները թաղեցէք:
 L'armée Բանակը
 Le généralisme Բնդհանուր սպարապետը
 Le général Ժեներալը (2 կամ աւելի զունդի հրամանատար):

Le lieutenant général	<i>Փոխ-Ժեներալը</i>
Le maréchal de camp	<i>Բանակատեղի Հրամանահա-</i> <i>ստարը</i>
Le colonel	<i>Գնդապետը</i>
Le lieutenant-colonel	<i>Փոխ-գնդապետը</i>
Le major	<i>Համարակալը</i>
Le capitaine	<i>Հարիւրապետը</i>
Le lieutenant	<i>Տեղակալը</i>
Le soldat	<i>Զինուորը</i>
Un régiment	<i>Գունդ ճը</i>
Un bataillon	<i>Գումարտակ ճը</i>
Une compagnie	<i>Վաշտ ճը</i>
Un escadron	<i>Հեծեալ գումարտակ ճը</i>
L'infanterie	<i>Հետեւակազօրքը</i>
La cavalerie	<i>Հեծելազօրքը</i>
L'artillerie	<i>Թնդանօթաձիղ զօրքը</i>
Le corps du génie	<i>Ճարտարապետական զօ-</i> <i>րախուժբը</i>
Un cuirassier	<i>Զրահակիր զինուոր ճը</i>
Un dragon	<i>Հեծեալ վիշտապազինուոր</i> <i>ճը</i>
Un lancier	<i>Նիզակակիր ճը</i>
Un hussard	<i>Հեծեալ (Հունդարական</i> <i>զգեստակիր)</i>
L'étendard	<i>Դրոշակը</i>
Un canon	<i>Թնդանօթ ճը</i>
La mitrailleuse	<i>Ինքնաձիղ Հրացանը</i>
Les canons de siège	<i>Պաշտրման թնդանօթները</i>

Fortifications	<i>Աճրոցներ, բերդեր</i>
Shrapnel	<i>Սրածիղ ռումբ</i>
Un fusil	<i>Հրացան ճը</i>
Une baïonnette	<i>Մուին ճը</i>
Le sabre	<i>Թուրքը</i>
L'épée	<i>Մուրը</i>
Un pistolet	<i>Ամրձանակ ճը</i>
Les bombes	<i>Բումբերը</i>
La forteresse	<i>Մարտկոցը</i>
La garnison	<i>Պահակազօրքը</i>
Le siège	<i>Պաշարումը</i>
La bataille	<i>Ճակատամարտը</i>
Le champ de bataille	<i>Բազմագաշտը</i>
L'assaut	<i>Յարձակումը</i>
La défaite	<i>Պարտութիւնը</i>
La fuite	<i>Փախուստը</i>
La retraite	<i>Նահանջը</i>
L'action	<i>Գործողութիւն, կռիւ</i>
La munition	<i>Բազմամթերք</i>
Le caisson	<i>Բազմամթեռքի կառք</i>
L'arsenal	<i>Պահանջնոց</i>
Bombarde	<i>Բմբակոծել</i>
La balle	<i>Գնդակ</i>
Capituler	<i>Անձնատուր ըլլաւ</i>
Le captif	<i>Գեղի</i>
La cartouche	<i>Փամփուշտ</i>
Le commandant	<i>Հրամանատար</i>
La défensive	<i>Պաշտպանողական</i>

La division	Զօրաբաժին (4000 անձ)
La dynamite	Տինամիթ
S'enrôler	Զինուոր արձանագրութել
Entourer	Շրջապատել
Un explosif	Պայթուցիկ մը
La fusalade	Հրացանաձգութիւն
Le front	Բազմաճակատ
La frontière	Սահմանագիծ
Le casque	Սաղաւարտ
La ligne de communication	Հաղորդակցութեան գիծը
La ligne de défense	Պաշտպանութեան գիծը
La mine	Ալքան
La mobilisation	Սպառագինում
La marine	Ծովալին զօրք
L'offensif	Յարձակում
La poudre	Վառօղ, փոշի
L'avant-garde	Առաջապահ զօրք
L'arrière-garde	Յետնապահ զօրք
La réserve	Պահեստ
Révolver	Ատրճանակ
Le salut	Ողջոյն
Le signal	Նշան
L'escarmouche	Բնդէարում
La stratégie	Բազմագիտութիւն
Le chirurgien	Վիրաբուժ
I a torpille	Թօրփիտո
La citadelle	Միջնաբերդ

La tranchée	Խրամատ
Les troupes	Զօրքեր
Le trophée	Յաղթանակ
Un armistice	Զինադադար
Le volontaire	Կամաւոր զինուոր
La guerre	Պատերազմ
L'autowagon	Ինքնաշարժ կառքը
Un automobile armé	Զրահակիր օթօճօպիլ մը
Le courrier	Սուրհանդակը
La victoire	Յաղթութիւնը
La liberté	Ազատութիւնը

ՎԵՐՋ

	ՀՂ
Գիրելու Հնչում	7
Համբ գիրեր	8
Յօդ	9
Քանակական թիւեր	10
Դասական թիւեր	12
Տիեզերքը	13
Ժամանակը եւ իր բաժանումները	16
Ամիսները	17
Մարդու	18
Օրերը	18
Մարդկային մարմինը	21
Մարմնի յատկութիւններ ու գործողութիւնք	23
Զգացումներն ու հոգեկան կարողութիւնները	24
Հիւանդութիւն	28
Երկիրներ ու ժողովուրդներ	31
Ալրական հանդերձներ	35
Կնոջ հանդերձները	37
Զբաղումներն ու արհեստները	38
Սեղանը	40
Կերակուրները	42
Բաղելիքները	44
Պառաղները	44

Կենդանիները	45
Մետաղներն ու քարերը	46
Գոյները	46
Զավեր եւ կշխոներ	47
Երկիրներ եւ ժողովուրդներ	49
Քաղաքներու անուններ	52
Հաստատական նախադասութիւններ	57
Ժխտական նախադասութիւններ	57
Հրամաշական նախադասութիւններ	58
Հարցական նախադասութիւններ	59
Բարեկամի մը հանդիպումը	60
Հիւրանոցի մը մէջ	65
Սեղանատուն	69
Բժշկի մը հետ	71
Փոստատուն	73
Սափրիչ	74
Կօշկակար	75
Դերձակ	77
Պտոլու մը քաղաքին մէջ	77
Գործածական բայեր	80
Լա Մարսէնէզ	101
Զի՞նՈՒՐԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ	
Ծովու վրայ	105
Ցամաք ելնել	107
Պատերազմ	111
Չինուռական բառարան	118

ՅԱՒԵԼՈՒՄԱԿԱՆ ԲԱԺԵՐ

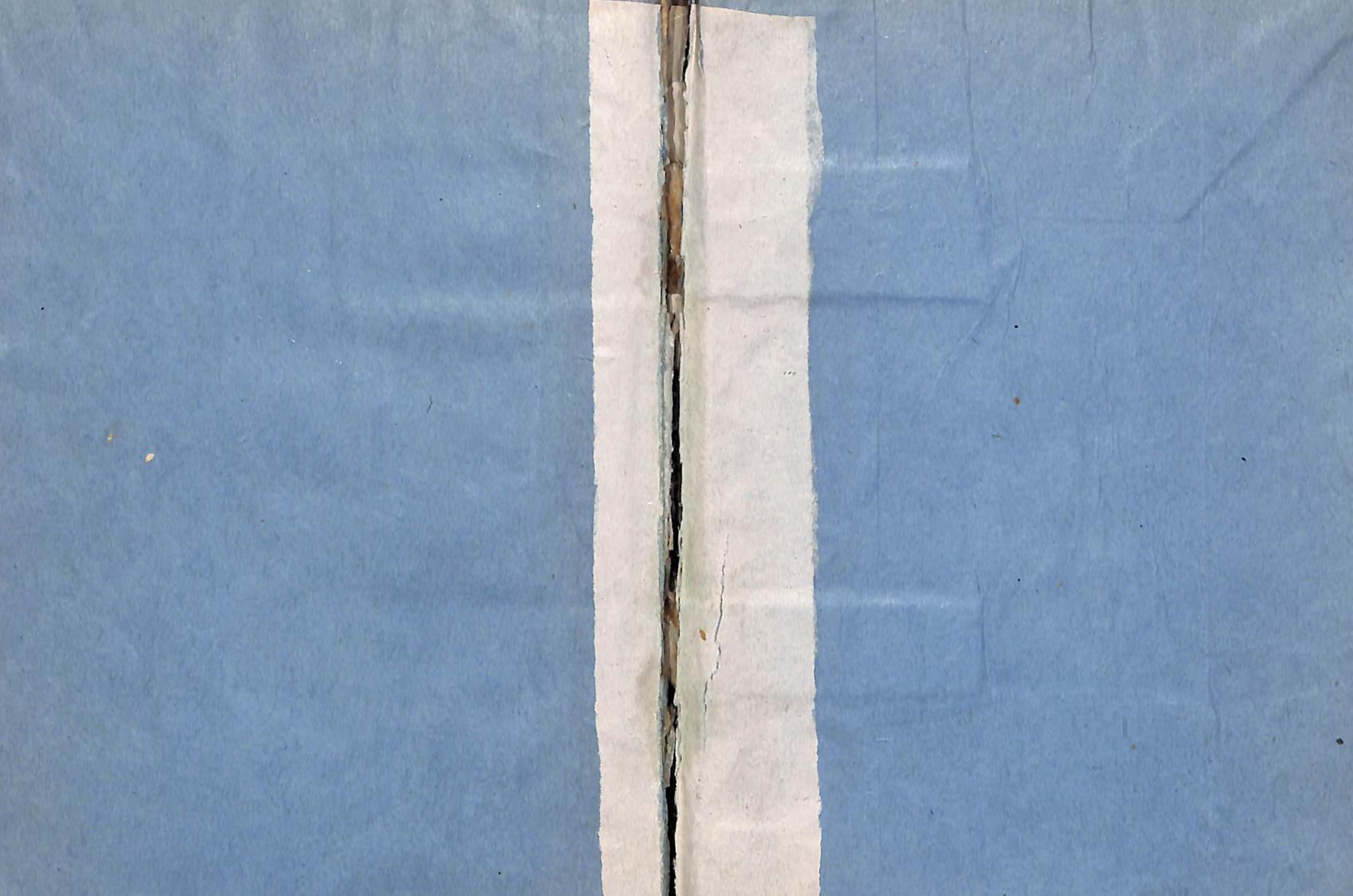
ՅԱԻԿԼՈՒՄԾԱԿԱՆ ԲԱԹԵՐ

2013 908

«Ազգային գրադարան»

NL0057960

?p.